

XEFATURA TERRITORIAL DE PONTEVEDRA

Rúa Fernández Ladreda, 43-5º

36003 Pontevedra

Asunto: Alegacións á RESOLUCIÓN do 6 de abril de 2022, da Xefatura Territorial de Pontevedra, pola que se somete a información pública o estudo de impacto ambiental e as solicitudes de autorización administrativa previa e de construción, aprobación do proxecto sectorial de incidencia supramunicipal (proxecto de interese autonómico) e a declaración de utilidade pública, en concreto, do proxecto de solución de evacuación conxunta dos parques eólicos Cunca e Rodeira, emprazados nos concellos de Vila de Cruces, Silleda e Lalín da provincia de Pontevedra (expediente IN408A 2020/172), DOG Núm. 87, de 5 de maio de 2022.

Don/Dona _____ con DNI. Número
_____, con domicilio a efectos de notificacións en
_____, municipio de
_____, provincia _____, teléfono _____.

EXPÓN:

Á vista dá Resolución do 6 de abril de 2022, da Xefatura Territorial de Pontevedra, pola que se somete a información pública o estudo de impacto ambiental e as solicitudes de autorización administrativa previa e de construción, aprobación do proxecto sectorial de incidencia supramunicipal (proxecto de interese autonómico) e a declaración de utilidade pública, en concreto, do proxecto de solución de evacuación conxunta dos parques eólicos Cunca e Rodeira, emprazados nos concellos de Vila de Cruces, Silleda e Lalín da provincia de Pontevedra (expediente IN408A 2020/172), DOG Núm. 87, de 5 de maio de 2022, por medio do presente escrito realiza as seguintes **ALEGACIONES:**

1.- Antecedentes

No DOG Núm. 62, de 5 de abril de 2021, publícase a Resolución do 24 de marzo de 2021, da Xefatura Territorial de Pontevedra, pola que se somete a información pública o estudo de impacto ambiental e as solicitudes de autorización administrativa previa e de construción e aprobación do proxecto sectorial de incidencia supramunicipal do proxecto do parque eólico Cunca, situado no concello de Vila de Cruces, provincia de Pontevedra (expediente IN408A 2019/02).

No DOG Núm. 87, de 5 de maio de 2022, publícase a Resolución do 6 de abril de 2022, da Xefatura Territorial de Pontevedra, pola que se somete a información pública o estudo de impacto ambiental e as solicitudes de autorización administrativa previa e de construción, aprobación do proxecto sectorial de incidencia supramunicipal (proxecto de interese autonómico) e a declaración de utilidade pública, en concreto, do proxecto de solución de evacuación conxunta dos parques eólicos Cunca e Rodeira, emprazados nos concellos de Vila de Cruces, Silleda e Lalín da provincia de Pontevedra (expediente IN408A 2020/172).

Consultado o enlace web que se publica no anuncio do DOG relativo á Resolución do 24 de marzo de 2021, relativa á exposición pública do proxecto do parque eólico Cunca, isto é, o enlace <https://ceei.xunta.gal/transparencia/documentos-sometidos-a-informacion-publica> para a consulta da documentación ambiental deste parque coa finalidade de participar no trámite de información pública do proxecto de solución de evacuación conxunta dos parques eólicos Cunca e Rodeira ou no enlace <https://ceei.xunta.gal/transparencia/documentos-sometidos-a-informacion-publica> resulta que a web indica que o arquivo ou o recurso non foi atopado.

Tampouco existe a posibilidade de consulta do proxecto do parque eólico Rodeira. Estariase a vulnerar o dereito de acceso á información ambiental recoñecido expresamente polo Convenio de Aarhus e as directivas europeas.

2.- Impactos ambientais severos.

Fragmentación do proxecto industrial eólico en varios proxectos independentes. División artificiosa dos proxectos aos efectos ambientais.

Indica a mercantil promotora:

La empresa Green Capital Power, S.L., así como otras sociedades pertenecientes al grupo empresarial Capital Energy, pretenden la construcción de los parques eólicos de Cunca (22,5 MW), Rodeira (22,5 MW), Turubelo (22,5 MW), Alborín (13,5 MW), Pescoso (27 MW), Zamorra (31,5 MW), Estivada (36 MW), Carballeda (22,5 MW) y Monte do Outeiro (33 MW).

Concretamente, para la evacuación de la energía generada en los parques eólicos Cunca (22,5 MW) y Rodeira (22,5 MW) ambos ubicados en la Provincia de Pontevedra, se proyecta la Solución evacuación conjunta PE Cunca y PE Rodeira objeto del presente EsIA. A continuación, se resumen las características básicas de estos parques: Cunca 5 aerogeneradores 127,5 altura de buje, Rodeira 4 aerogeneradores 161 altura da buje...

Sin embargo, só se expón ao público a documentación ambiental do proxecto de solución de evacuación conxunta dos parques eólicos Cunca e Rodeira, emprazados nos concellos de Vila de Cruces, Silleda e Lalín da provincia de Pontevedra (expediente IN408A 2020/172), obviándose a documentación ambiental dos proxectos dos parques eólicos Cunda e Rodeira, obxecto doutros proxectos separados e independentes, ambos os dous tamen en tramitación. Polo tanto, a veciñanza afectada pola liña de evacuación non terá a opción de avaliar o impacto da totalidade das instalacións do proxecto do parque eólico Cunca (aerogeneradores, Set, gabias de cableado...etc) nin do proxecto do parque eólico Rodeira. Réstase e incluso se impide a participación da cidadanía no proceso de tramitación das infraestruturas do parque eólico como ben indica o Consello da Cultura Galega no seu informe (ver <http://consellodacultura.gal/publicacion.php?id=4437>). Vulnéranse por tanto dereitos das persoas, non só xa os dereitos á información ambiental e o dereito de participación, senón dereitos máis fundamentais como é o dereito á saúde, o dereito ao benestar físico e psíquico da cidadanía e das colectiviades, entendidas estas

como as familias dos núcleos rurais afectados e o dereito a decidir, relacionados cos anteriores, xa que non son os mesmos impactos os da totalidade das infraestruturas eólicas que só os dunha parte, como é neste caso a solución conxunta de evacuación.

Polo tanto, e a pesar de ser parte das infraestruturas de evacuación deste proxecto, substráese da información pública co que se está a privar á cidadanía afectada e ao público da súa consulta e avaliación dos impactos ambientais vulnerándose a Lei 21/2013, de 9 de decembro de avaliación ambiental e a Lei 24/2013, do 26 de decembro, do Sector Eléctrico.

As instalacións de evacuación e conexión son intrínsecas ao parque eólico Cunca, por tanto, debería analizarse en todo o procedemento de avaliación ambiental. Estas infraestruturas resultan imprescindibles para a viabilidade e desenvolvemento do parque eólico indicado, debido ao cal débense analizar pormenorizadamente os efectos e impactos da totalidade das infraestruturas asociadas ao parque.

O artigo 21 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do Sector Eléctrico, establece que formarán parte da instalación de produción as súas infraestruturas de evacuación, que inclúen a conexión coa rede de transporte ou de distribución, e no seu caso, a transformación de enerxía eléctrica.

Artigo 21. Actividades de produción de enerxía eléctrica.

“5. Formarán parte da instalación de produción as súas infraestruturas de evacuación, que inclúen a conexión coa rede de transporte ou de distribución, e no seu caso, a transformación de enerxía eléctrica”.

A inclusión dos efectos e impactos das instalacións de evacuación de enerxía e de conexión incrementarían considerablemente a magnitude dos impactos detectados no EIA, facendo necesario valorar outras alternativas ou implementar novas medidas correctoras.

Por outra banda, tampouco se avalían os impactos acumulados e sinérxicos da totalidade dos parques eólicos e das infraestruturas de evacuación e conexión asociadas existentes no mesmo ámbito xeográfico de implantación do parque eólico Cunca.

O impacto xeral provocado pola acumulación de parques eólicos pode xerar graves afeccións tanto á poboación como aos animais da zona. Preocupa, especialmente, a situación da avifauna e os quirópteros, dado que esta concentración e constelación de parques podería supor un incremento significativo da mortalidade, do efecto baleiro (abandono da zona) e do efecto barreira. Neste último caso, cuxo resultado directo sería o da perda de conectividade ecolóxica, vulnera de xeito flagrante a disposición incluída na Lei 5/2019, de 2 de agosto, do patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia. No artigo 87.1. desta lei, se manifesta o seguinte:

“Para mejorar la coherencia y la conectividad ecológica del territorio, la Administración autonómica fomentará en su planificación ambiental la conservación de corredores ecológicos y la gestión de aquellos elementos del paisaje y áreas territoriales que resulten esenciales o revistan primordial importancia para la migración, la distribución geográfica y el intercambio genético entre poblaciones de especies de fauna y flora silvestres, teniendo en cuenta los impactos futuros del cambio climático.”

En suma, cabe indicar a seguinte consideración, incluída no borrador da “Estrategia estatal de infraestructura verde y de la conectividad y la restauración ecológicas” realizada polo Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico na que se sinala que se debe perseguir a:

“Mitigación de las barreras producidas por la infraestructura de producción y distribución de energía, prioritariamente en aquellos parques eólicos y tramos de los tendidos eléctricos que atraviesen áreas relevantes para la diversidad de aves y murciélagos y/o concentren un elevado número de electrocuciones o colisiones.”

Ao anterior hai que engadir a presenza de aves e quirópteros (morcegos) en estado de perigo de extinción o vulnerables segundo o Catálogo Galego de Especies Ameazadas (CGEA) e/ou o Catálogo Nacional de Especies Amenazadas (CNEA).

En definitiva, a mancha de parques eólicos previstas na área xeográfica do parque eólico Cunca e a súas infraestruturas de evacuación non son compatibles coa conservación dos corredores ecolóxicos nin coa pretensión de mitigar as barreras á fauna, e máis se temos en conta a presenza próxima da Rede Natura 2000 e a importancia dos cursos fluviais como garantes da conectividade ecolóxica.

Os proxectos dos parques eólicos e as liñas de evacuación deben ser contemplados como un conxunto integrado nun mesmo proxecto. Non é de recibo sortear a través dunha máis que utilizada fragmentación, uns efectos sinérxicos e acumulativos ausentes nos estudos de impacto ambiental e nas declaracións de impacto ambiental.

Cómpre resaltar o carácter unitario dos parques eólicos previstos, no sentido de que todos os seus elementos e instalacións deben contemplarse desde unha perspectiva unitaria, desde os accesos e os propios aeroxeradores ata a liña de conexión dos parques no seu conxunto coa rede de distribución ou transporte de electricidade. Iso conleva, efectivamente, que non pode darse un tratamento separado a grupos de aeroxeradores de forma artificiosa e tratalos como parques autónomos, ou duplicar instalacións co mesmo fin, pois iso comportaría efectivamente unha fraude de lei que, á marxe do seu maior impacto ambiental, podería supoñer unha alteración da competencia ou unha evitación de maiores esixencias ambientais.

Non se valora a localización dos parques previstos e a súa continuidade física e tampouco se pondera que todos os parques compartan elementos comúns relevantes, como é a liña de evacuación de electricidade e as infraestruturas de conexión asociadas. Ao anterior hai que engadir outro dato adicional, que é que a consideración separada dos parques impide ter en conta os efectos sinérxicos dos mesmos desde a perspectiva ambiental.

A unidade do proxecto resulta así dos datos fácticos xa acreditados arestora en base aos proxectos presentados polas promotoras e arestora en tramitación, como son a localización lindeira dos parques, dos elementos comúns como a liña de evacuación de electricidade etc... Por outra banda, a consideración separada dos parques impide ter en conta os efectos desde o punto de vista do impacto ambiental, obviando unha análise do conxunto dos elementos implicados, sen que poida paliarse o defecto de concepción inicial cos estudos de sinerxias, limitado a determinados aspectos. Todos os parques proxectados teñen efectos acumulados sobre os mesmos elementos da paisaxe e a biodiversidade da contorna, polo que o seu impacto sinérxico debe ser avaliado de forma conxunta para non incorrer nuns procedementos viciados desde o principio e nulos de pleno dereito, tal e como apuntan diversas resolucións xudiciais respecto diso. Ademais a cidadanía ten dereito ao acceso á información do conxunto e a recibir información relativa ao conxunto global e acumulado de todas as infraestruturas do proxecto industrial.

A Avaliación de Impacto Ambiental de Proxectos é unha técnica que non admite sucedáneos ou substitutos e que, por tanto, debe esixirse de forma íntegra, a fin de non frustrar a súa funcionalidade.

Que a fragmentación artificial ou de conveniencia deste tipo de proxectos non se axusta a Dereito é unha realidade que veñen corroborando os tribunais de xustiza en España dende hai anos. Así, por exemplo, A Sentenza do TSXG, Sala Terceira, nº 254/2020, de 9 de novembro, que apreciou a fragmentación artificial do parque eólico Sasdónigas, en Mondoñedo, a Sentenza do Tribunal Supremo, Sala Terceira, de 30 de marzo de 2017, nº 556/2017, ou a pioneira Sentenza do Tribunal Supremo de 20 de abril de 2006, na que se pode ler o que segue:

"Se algún sentido ten dita figura (os parques eólicos), coa significación xurídica que diversas normas lle recoñeceron, é precisamente a de integrar en si varios aeroxeradores interconectados e dispoñelos de modo que non atenúen uns o rendemento eólico doutros, en zonas con determinados requisitos mínimos (velocidade e constancia do vento) co fin de optimizar o aproveitamento enerxético e diminuír os custos da súa conexión ás redes de distribución ou transporte de enerxía eléctrica. É consustancial, pois, aos parques eólicos o seu carácter unitario de modo que os aeroxeradores neles agrupados necesariamente han de compartir, ademais das liñas propias de unión entre si, uns mesmos accesos, un mesmo sistema de control e unhas infraestruturas comúns (normalmente, o edificio necesario para a súa xestión e a subestación transformadora). E, sobre todo, dado que a enerxía resultante ha de inxectarse mediante unha soa liña de conexión do parque eólico no seu conxunto á rede de distribución ou transporte de electricidade -pois non se cumprirían os criterios de rendemento enerxético e dun mínimo impacto ambiental se cada aeroxerador puidese conectarse independentemente, coa súa propia liña de evacuación da enerxía eléctrica producida, ata o punto de conexión coa rede eléctrica-, non é posible descompoñer, a efectos xurídicos, un parque eólico proxectado con estas características para diseccionar del varios dos seus aeroxeradores aos que se daría un tratamento autónomo".

En canto ao impacto negativo das operacións de fragmentación artificial de parques nas avaliacións ambientais, a Sentenza do Tribunal Supremo, Sala Terceira, de 21 de febreiro de 2014, recaída no recurso 673/2009, contemplou no seu Fundamento de

Dereito sexto o que segue:

"3ª. Diso despréndese que, prescindindo, dunha consideración de conxunto dos demais parques, a declaración de impacto ambiental realizada, efectuouse de forma fraccionada, iso é totalmente claro despois de que na mesma se prescindiu, como se desprende do informe precedentemente citado, da liña de evacuación eléctrica que conecta co sistema de distribución xeral, liña esta que ha de formar parte do parque ou parques analizados, e que sendo común aos dous, serve precisamente, entre outros elementos para considerar, para dar unidade a ambos. A non integración da devandita liña devaluou a declaración de impacto realizada, o que non pode paliarse cun estudo de sinerxias, que só considera determinados aspectos, como o de ruído e ambiental, que puiden constituír, si, un plus respecto a os proxectos analizados en conexión con outros, pero que non pode servir para paliar un defecto de concepción inicial, cal debeu ser unha análise conxunta de todos os elementos que han de integrar o único proxecto. Noutro caso, sempre quedaría ao criterio da Administración a escisión dos proxectos para avaliar completando posteriormente un estudo conxunto de ambos os a través de devandito estudo de sinerxias, que sempre deberá efectuarse nun proxecto unitario determinado polos elementos inescindibles que o compoñen.

4ª. As mesmas consideracións deben efectuarse respecto á duplicación en dúas dos procedementos de autorización, sendo copia mimética o un do outro, o que é expresivo de que nos atopamos, non ante dous proxectos, senón ante un só, xa que a admisión deste criterio permitiría, non duplicar senón triplicar, cuadruplicar... etc. o proxecto inicialmente concibido, fraccionando as avaliacións de impacto ambiental, que non pode ser duplicada, para cada un dos proxectos, senón que, por contra, a única garantía de analizar todas os aspectos que se han de incluír no mesmo, é desde unha visión conxunta, non fraccionada, sen que poida suplir esta carencia de orixe, recorrendo a unha análise posterior das sinerxias que se producen entre os elementos illadamente analizados”.

Unha cousa é que se pretenda facer valer que nos atopamos ante proxectos de implantación de parques independentes e plenamente funcionáis de xeito aislado, e outra é que as vinculacións operativas entre eses parques proxectados sexan, de facto, intensas. Poderase alegar que se procura o menor impacto nas infraestruturas de evacuación, poderase referir tamén a súa modularidade ou adaptabilidade, mais certamente, no sentido apuntado por unha xurisprudencia cada vez máis consolidada, a fragmentación artificiosa tén por finalidade menoscabar as garantías inherentes aos procedementos de avaliación, pola vía de imposibilitar a avaliación ambiental de conxunto dos proxectos. E para superar esa merma de garantías, dende logo, non resulta suficiente que nas avaliacións ambientais fragmentadas se acometan estudos de sinerxias, sobre os cales a xurisprudencia tén declarado o seu carácter incompleto e fragmentario. Así, a Sentenza do TSX de Castela-León, Sala de Valladolid, nº 1361/2014, de data 26/06/2014, Fundamento de Dereito sexto, resolución que declarou a existencia de fragmentación artificial:

“Prescindiendo, de una consideración de conjunto de los demás parques, la declaración de impacto ambiental realizada, se ha efectuado de forma fraccionada, ello es totalmente claro en cuanto que en la misma se ha prescindido, como se desprende del informe precedentemente citado, de la línea de evacuación eléctrica que conecta con el sistema de distribución general, línea esta que ha de formar parte del parque o parques analizados, y que siendo común a los dos, sirve precisamente, entre otros elementos a considerar, para dar unidad a ambos. La no integración de dicha línea ha devaluado la declaración de impacto realizada, lo que no puede paliarse con un estudio de sinergias, que solo considera determinados aspectos, como el de ruido y ambiental, que puede constituir, sí, un plus respecto a los proyectos analizados en conexión con otros, pero que no puede servir para paliar un defecto de concepción inicial, cual debió ser un análisis conjunto de todos los elementos que han de integrar el único proyecto. En otro caso, siempre quedaría al criterio de la Administración la escisión de los proyectos a evaluar completando posteriormente un estudio conjunto de ambos a través de dicho estudio de sinergias, que siempre deberá efectuarse en un proyecto unitario determinado por los elementos inescindibles que lo componen. (...) Las mismas consideraciones han de efectuarse respecto a la duplicación en dos de los procedimientos de autorización, siendo copia mimética el uno del otro, lo que es expresivo de que nos encontramos, no ante dos proyectos, sino ante uno solo, ya que la admisión de este criterio permitiría, no duplicar sino triplicar, cuadruplicar... etc. el proyecto inicialmente concebido, fraccionando las evaluaciones de impacto ambiental, que no puede ser duplicada, para cada uno de los proyectos, sino que, por contra, la única garantía de analizar todas los aspectos que se han de incluir en el mismo, es desde una visión conjunta, no fraccionada, sin que pueda suplir esta carencia de origen, recurriendo a un análisis posterior de las sinergias que se producen entre los elementos aisladamente analizados”.

Cómpre salientar que esta Sentenza foi ratificada en casación polo Tribunal Supremo, Sala do Contencioso-Administrativo, en data 30/03/2017, por medio de Sentenza nº 1390/2017.

En calquera caso, o proxecto verbaldo do que alegamos e, en particular, o estudo de impacto ambiental, non acomete tampouco unha avaliación acaída de impactos acumulativos e sinérxicos. Aínda partindo da realidade de que se está a tramitar a implantación do conxunto de parques antes referidos na zona xeográfica de referencia, o estudo dos impactos acumulativos e sinérxicos incorporado como Anexo VI ao EIA non se pode considerar que xustifique ou motive adecuadamente as conclusións ás que chega, nin que -na liña da xurisprudencia citada anteriormente- considere a totalidade dos aspectos que deben ser considerados.

Dada a proximidade física entre os diferentes proxectos de parques, e por conseguinte a súa afección aos mesmos espazos naturais, especies, patrimonio ou poboación, é precisa unha análise exhaustiva, ecosistémica e participada que garanta un modelo de desenvolvemento rural equilibrado da zona afectada, no sentido do disposto no artigo 46 da Lei 42/2007, do 13 de decembro, do Patrimonio Natural e da Biodiversidade, que establece que calquera plan, programa ou proxecto que poida afectar de forma apreciable ás especies ou hábitats dos espazos da Rede Natura 2000, xa sexa individualmente ou en combinación con outros plans, programas ou proxectos, someterase a unha adecuada avaliación das súas repercusións no espazo, tendo en conta os obxectivos de conservación.

Pola súa banda, a Rede de Autoridades Ambientais (Subgrupo de coordinación de órganos ambientais na avaliación de impacto ambiental de proxectos de enerxías renovables), en documento de Alcance de estudo de impacto ambiental de Proxecto de Parque Eólico Terrestre, recomenda que se a solicitude administrativa está en tramitación, “no caso de que o mesmo ou diferentes promotores soliciten autorización administrativa de varios parques cuxas evacuacións conflúan a unha mesma nova subestación ou requiran una mesma nova liña de conexión coa rede de transporte de REE preexistente, sempre que o órgano substantivo que deba tramitar e outorgar as respectivas autorizacións sexa o mesmo, para facilitar a avaliación dos efectos acumulados e sinérxicos recoméndase a súa tramitación simultánea, a elaboración dun estudo de impacto ambiental único para todos eles e solicitar a acumulación das correspondentes avaliacións de impacto ambiental nun único procedemento (artigo 57 da Lei 39/2015, do 1 de outubro, do Procedemento Administrativo Común das Administracións Públicas).

Pero hai que ter en conta tamén que existe unha mancha de infraestruturas eólicas no ámbito xeográfico de afección do proxecto, o que acrecenta progresivamente o feísmo paisaxístico, xa que están a instalarse estacións eólicas e formando verdadeiros polígonos industriais nos cumes dos montes e das montañas, afectando a áreas como é este caso de alto valor ambiental, hídrico e paisaxístico e patrimonial.

Afección significativa, severa e prexuízos irreparables para a Paisaxe e á biodiversidade. Xeración do Feísmo Paisaxístico e afección severa ao turismo e á hostalería. Afección severa ao Observatorio astronómico de Vila de Cruces.

O parque eólico Cunca, o parque eólico Mesada e a súa infraestrutura común de evacuación fragmentan os hábitats, os ecosistemas e implica directamente a perda de biodiversidade. Pero non se trata só destes proxectos de parques eólicos. Existen outros parques no mesmo ámbito xeográfico. O proxecto actual engadido aos parques existentes transforma as paisaxes de mosaicos agro –forestais e de montaña nunha paisaxe inhóspita de marcado carácter industrial inzada de muíños e liñas de alta tensión.

Por outra banda, o proxecto afecta de maneira irreversible a lugares identitarios para a poboación e as familias que viven, residen e/ou traballan no ámbito xeográfico do parque e que resultan obviadas pola mercantil promotora:

A liña de evacuación parte da SET do parque eólico Cunca preto do Couto Mesada, atravesa o val fluvial do río Orza, sube pola ladeira da Zarpada ata o Alto da Manuela, onde estaría a SET do parque eólico Rodeira. De aí atravesa o núcleo de Casmartiño, o Couto da Rañoa ata o Porto do Carrio. Atravesa o río Carrio e o río Deza ata a Set Colectora Silleda que está á beira da Set Silleda de REE. Ademais do núcleo de Casmartiño afectaría tamén a Castrelo, Senín, O Alle. Logo xa en Silleda afectaría ao núcleo de Carboeiro de Francia principalmente, pero tamen a núcleos como Carboeiríño, Gumarín, Martixe e Barreiros.

En Vila de Cruces a liña de evacuación afecta ao río Orza. Este nace na paraxe da Biñoa, atravesa a Quenlla, a Pobanza de Arriba e San Miguel. Aquí en San Miguel recolle as augas dun afluente que nace no Coto Sestelo e doutro afluente que nace na Cerra de Varille e que tributa no Orza á altura da Zarra de Cibrán. Aquí na recollida destas augas configúrase o Val fluvial do Río Orza. Neste val fluvial, á altura de San Miguel, tamen tributan as augas doutro afluente que nace no Foxo do Lobo. Trátase de paraxes ribeiregas que reúnen as características higrófilas propias dos humedais.

Hai dúas granxas no lugar de Orza, en Sabrexo, que van a sufrir o impacto da liña de evacuación. Na paraxe de San Miguel practicamente a afección é a humedais tipo braña, xa que trátase de ecosistemas húmidos ribeiregos co cacue do río Orza e no inicio da configuración do seu val fluvial.

Hai dúas parcelas, unha en San Miguel e outra no Foxo do Lobo, que están contiguas, que son brañas e por elas pasa un cauce innominado que nace na paraxe de Filgueira e que tributa no río Orza (polígono 504 parcela 601 e polígono 123 parcela 174).

A liña de alta tensión afecta a unha estrutura castelaria rochosa de carácter defensivo na paraxe do Castelo (polígono 501 parcela 8), con afección severa ao río Carrio e ao río Deza. Preto hai unha antiga lagoa mineira abandonada (polígono 122 parcela 36). Esta estrutura castelaria de carácter defensivo resulta totalmente obviada no EIA.

A subestación colectora Silleda afecta á paraxe identitaria e simbólica de Santa Cruz, ao Coto de Santa Cruz. Ademais o feísmo paisaxístico inreméntase ao situarse contigua á Set Silleda de REE. Antes da subestación colectora Silleda afecta a humedais tipo braña como á Lamega (polígono 507 parcelas 378, 380, 381 e seguintes), á Braña (polígono 504 parcela 362), Latas na parcela 373 e as brañas da Zarra Nova (polígono 17 parcelas 113, 141...).

En canto ao parque eólico Cunca cómpre indicar que afecta a espazos que reúnen as características propias dos humedais. Así na paraxe da Cova da Gota (polígono 108 parcela 1120 aprox.) agroma o afluente (innominado) máis importante do río do Orza e cruza as brañas da Zarra de Salgado, Baixo Zarra de Salgado... Na paraxe das Longas (presa Marcon) e a Ervideira recolle as augas dun afluente que nace na paraxe Entre Regos e cruza a Zarra do Medio e os Brañucos (polígono 108 parcela 207 aprox.). Preto está o Castro no polígono 108 parcela 1128, paraxe identitaria e simbólica e que referencia un xacemento arqueolóxico, tamen obviado no EIA.

O parque eólico Cunca e a solución de evacuación conxunta dos parques Cunca e Rodeira afecta de forma severa ao núcleo de Covas en Carbia. Toda a entorna deste núcleo caracterízase pola presenza de humedais como as Brañas da Zarra Salgado, o Monte Lamela, a Zarra do Medio, Baixo Zarra Salgado, a Zanca da Braña, Lagoeiros, a Regueira...etc. Cómpre recordar a importancia das Brañas da Seixiña na entorna de Carbia.

Na paraxe de Coto Peón afectada polas infraestruturas deste parque está Fonte Ferveira. Na Zarra de Vigo nace un afluente do río Deza. Na Zanca da Fonte Canda nace outro afluente do río Deza. Á beira desta paraxe está a Lamatrema. Predominan na área as quenllas. Unha quenlla é unha valiña estreita ou gabia por onde se conduce a auga. No Coto Peón está a Quenlla do Peón e o rego da Valiña (polígono 109 parcela 46 aprox.).

Estas paisaxes identitarias ou peculiares están construídas a partir das vidas das persoas, as súas percepcións e son moitas veces fundamentais para o sentimento de identidade e o benestar das persoas. Trátase de paisaxes identitarias das persoas que constrúen e viven na paisaxe en si, cuxas miradas probablemente non son panorámicas, pero cuxas percepcións sensoriais descendentes aos máis pequenos detalles, identificando paisaxes de vida, soños, símbolos. A mercantil promotora pretende a afección a estas paisaxes sin a preceptiva licenza social.

Estariamos a falar xa dunha paisaxe cada vez máis industrial co abandono progresivo e crecente dos tradicionais mosaicos agro – forestais e de montaña. O impacto paisaxístico e a fragmentación dos hábitats é inasumible desde o punto de vista do benestar das familias afectadas e a perda da biodiversidade é incoherente coa crise climática actual.

A isto hai que engadir que estes proxectos eólicos Cunca, Rodeira e a súa liña de evacuación presentan unha especial afección paisaxística e prexuízos irreversibles para:

- ✚ *Fervenza do Toxa-Carboeiro: espacio localizado a unos 339 m al noroeste del apoyo 15 dela LAT 132 kV SET PE Rodeira - SET Colectora Silleda.*
- ✚ *Río Ulla: espacio localizado a unos 1.900 m al noroeste del apoyo 15 de la LAT 132 kV SETPE Rodeira - SET Colectora Silleda.*
- ✚ *Área de conserv. do ZEC Sistema Fluvial Ulla-Deza*
- ✚ *BIC Mosteiro de San Lourenzo de Carboeiro*
- ✚ *ZEC Sistema Fluvial Ulla-Deza*
- ✚ *ZEPVN Sistema Fluvial Ulla-Deza*
- ✚ *Zona 2 Plan de Xestión do Lobo*
- ✚ *AEIP Fervenza da Toxa Carboeiro*
- ✚ *A-1 FOLMEGO/AGRO DE GOMARÍN GA36052068*
- ✚ *A-2 PETRÓGLIFO CARBOEIRO DE FRANCIA. GA36052120*
- ✚ *Estrutura castelaria rochosa defensiva á beira do Río Deza*
- ✚ *Área de recreo da Carixa*
- ✚ *Área de recreo do parque da Moa*
- ✚ *Área de recreo "O ABESEIRO"*
- ✚ *CAPELA DAS ANGUSTIAS*
- ✚ *CAPELA DE SAN BIEITO*
- ✚ *CAPELA DE SAN CAMPIO*
- ✚ *CAPELA DE SAN RAMÓN DE GRES*
- ✚ *CAPELA DO HOIVÁS*
- ✚ *Pazo CASA DE OUTEIRO. DUXEME*
- ✚ *Pazo CASA DE FONTE ARCADA*
- ✚ *Pazo CASA DE PEDROSO*
- ✚ *Pazo CASA DOS BERMÚDEZ DE CASTRO*
- ✚ *Pazo CASA DOS CASTRO*
- ✚ *Casa grande CASA DOS FIDALGO*
- ✚ *Casa grande CASA GRANDE DE DUXAME*
- ✚ *Pazo CASA MOURAS*
- ✚ *CASA MUSEO A SOLAINA DE PILOÑO*
- ✚ *Mirador COTO DA MADANELA*
- ✚ *CRUCEIRO DA CAXIDE*
- ✚ *CRUCEIRO DA LAMEIRA*
- ✚ *CRUCEIRO DA MOA*
- ✚ *CRUCEIRO DA PENA*
- ✚ *CRUCEIRO DA PONTE*
- ✚ *CRUCEIRO DE ARNEGO*
- ✚ *CRUCEIRO DE CASTRO*
- ✚ *CRUCEIRO DE CIRELA*
- ✚ *CRUCEIRO DE CORTIZADA*
- ✚ *CRUCEIRO DE LOÑO*
- ✚ *CRUCEIRO DE MERZA*
- ✚ *CRUCEIRO DE RAÍNDO*
- ✚ *CRUCEIRO DO CAMIÑO DA IGREXA. BESEXOS*

- + OBSERVATORIO ASTRONÓMICO DE VILA DE CRUCES
- + FUNDACIÓN NEIRA VILAS
- + HÓRREO DA CASA DA BREA. ARBIÁN
- + HÓRREO DA TULLA DE SUEIRO
- + IGREXA DE SANTA MARÍA DE PILOÑO
- + IGREXA PARROQUIAL DA NOSA SEÑORA DA PIEDADE
- + IGREXA PARROQUIAL DE SAN MAMEDE DE LOÑO
- + IGREXA PARROQUIAL DE SAN MIGUEL DE DUXAME
- + IGREXA PARROQUIAL DE SAN PEDRO DE SALGUEIROS
- + IGREXA PARROQUIAL DE SAN XOÁN DE CARBIA
- + IGREXA PARROQUIAL DE SAN XOÁN DE TOIRIZ
- + IGREXA PARROQUIAL DE SANTA MARÍA DE MERZA
- + IGREXA PARROQUIAL DE SANTA MARÍA DE PILOÑO
- + Área de recreo ILLA DE REMESQUIDE
- + Área de recreo ILLAS DE GRES
- + MIRADOR DE A VALIÑA
- + MIRADOR MONTE DAS COVAS
- + OS MUIÑOS DA EIREXE
- + PARQUE DE BESEXOS
- + PARQUE DE CRUCES
- + PARQUE SAN XES. FERREIROS
- + PAZO DA ALGARA
- + PAZO DA FONTE
- + PAZO DA TORRE
- + PAZO DE ALTAMIRA
- + PAZO DE BREIXIÑA
- + PAZO DE FIGUEIROA
- + PAZO DE RAÍNDO
- + PAZO DO CASCALLAL
- + PONTE LEDESMA
- + PONTE O ARCO DA CARIXA
- + PONTE SULAGO
- + Mosteiro de San Salvador de Camanzo
- + ZEC - Red natura 2000 SISTEMA FLUVIAL ULLA-DEZA
- + ZEC - Red natura 2000 SOBREIRAIS DO ARNEGO

Ao abeiro do Convenio europeo da Paisaxe a mercantil promotora debera abrir previamente un proceso público participativo onde as familias directamente afectadas puideran participar e expresar a súa opinión sobre da instalación do parque eólico e as súas infraestruturas asociadas. Cómpre ter en conta que os obxectivos de calidade paisaxítica determínanos a Administración en base ás aspiracións da cidadanía, e non en base das aspiracións dunha empresa que actua no mercado con ánimo de lucro.

☞ **Afección moi severa e prexuízos significativos para os recursos hídricos. Vulneración flagrante da Directiva Marco da Auga (DMA). AUSENCIA DUN ESTUDO HIDROLÓXICO E HIDROXEOLÓXICO QUE GARANTA A CALIDADE DAS MASAS DE AUGA SUPERFICIAIS E SOTERRADAS E A NON AFECCIÓN AOS ACUÍFEROS:**

O obxecto da presente Directiva é establecer un marco para a protección das augas superficiais continentais, as augas de transición, as augas costeiras e as augas subterráneas que:

a) *preveña toda deterioración adicional e protexa e mellore o estado dos ecosistemas acuáticos e, con respecto ás súas necesidades de auga, dos ecosistemas terrestres e humídais directamente dependentes dos ecosistemas acuáticos.*

O estudo hidrolóxico presentado pola mercantil promotora **non existe como tal**. Non permite coñecer o estado dos cauces afectados polas obras, nin contempla medicións de caudal, nin da calidade das augas...etc. O estudo hidroxeolóxico non permite coñecer que masas de auga soterradas vanse ver afectadas, nin cal é a calidade destas, nin en qué puntos se van a producir as afeccións.

Existen multitude de recursos hídricos na área de afección do proxecto obviados pola mercantil promotora.

A mercantil promotora obvia que as infraestruturas do parque prevese a súa localización preto das nascencias dos cauces, en zonas ribeiregas con cauces e humedais. O impacto aos recursos hídricos puidera ser irreversible. A rotura dun acuífero podería deixar sen auga á poboación e incluso a fontes e cauces.

Ao anterior hai que engadir o impacto sobre os recursos hídricos xerados polos parques eólicos previstos e en tramitación na entorna e as súas infraestruturas de evacuación.

A Directiva 92/43/CEE, do 21 de maio de 1992, relativa á conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres, insta os estados membros da UE para fomentar a xestión dos elementos da paisaxe que revistan primordial importancia para a fauna e a flora silvestres. Trátase daqueles elementos que, pola súa estrutura lineal e continua (como os ríos coas súas correspondentes ribeiras ou os sistemas tradicionais de deslinde dos campos), ou polo seu papel de puntos de ligazón (como os estanques ou os soutos) resultan esenciais para a migración, a distribución xeográfica e o intercambio xenético das especies silvestres.

Na lexislación española, a Lei 42/2007, do 13 de decembro, do Patrimonio Natural e da Biodiversidade. BOE 299, 14/12/2007 (Modificada pola Lei 33/2015. BOE 227, 22/11/2015) define corredor ecolóxico como: "o territorio, de extensión e configuración variables, que, debido á súa disposición e ao seu estado de conservación, conecta funcionalmente espazos naturais de singular relevancia para a flora ou a fauna silvestres, separados entre si, permitindo, entre outros procesos ecolóxicos, o intercambio xenético entre poboacións de especies silvestres ou a migración de espécimes desas especies" (Lei 42/2007. Art. 3).

A preservación da conectividade e a integridade ecolóxica da rede de espazos naturais constitúe un requisito legal imposto polos Directiva Hábitats e pola propia Lei 42/2007. Considerando en ambos os casos a importancia dos corredores ecolóxicos como elementos de unión entre os espazos de alto valor ambiental, as consideradas como zonas núcleo de biodiversidade, representados estes últimos polas áreas protexidas, así como polas áreas que, sen ser designadas legalmente baixo unha figura de protección, manteñen unha elevada biodiversidade.

Dos distintos tipos de corredores ecolóxicos que poden recoñecerse no NW Ibérico (montañosos, fluviais, litorais e mariños), son os corredores fluviais os que de forma máis efectiva favorecen o refuxio, movemento e dispersión dun gran número de especies silvestres, pertencentes a distintos grupos taxonómicos e a distintos tipos de ambientes (terrestres, semiterrestres, acuáticos), servindo ademais de conexión efectiva entre os corredores montanos e as zonas núcleo de biodiversidade, coas establecidas no espazo litoral e mariño.

O concepto de corredor fluvial vai aparelado ao propio concepto de río, que representa moito máis que unha simple masa de auga que circula por un leito. O corredor fluvial abarca o conxunto do territorio fluvial, é dicir, o río na súa canle de estiaxe, a vexetación de ribeira e o espazo que ocupan as augas durante as crecidas, xunto coa cuberta vexetal asociada.

Os corredores fluviais, ademais do seu valor ecolóxico intrínseco, cumpren dúas funcións fundamentais, como conectores ecolóxicos e como reguladores hidrolóxicos.

Respecto ao valor ecolóxico, os corredores fluviais albergan ecosistemas asociados ao río tanto acuáticos como terrestres e de interface entre ambos, configurando un espazo de elevada biodiversidade que funciona como refuxio para moitas especies vinculadas ao ámbito fluvial. Este valor ecolóxico singular vese incrementado pola función fundamental de conectores ecolóxicos entre ecosistemas acuáticos e terrestres e entre zonas de alto valor ambiental territorialmente afastadas. Esta función reviste unha especial importancia ao atoparse moi fragmentados os ecosistemas terrestres por infraestruturas e diversos usos do chan. Neste contexto, os corredores fluviais representan os conectores máis válidos, ou polo menos os máis funcionais, para interconectar poboacións de seres vivos que doutra maneira quedarían illadas.

Finalmente, no seu papel de reguladores hidrolóxicos actúan como laminadores do caudal e das cargas de sedimento que arrastra o río en períodos de crecida, dissipando parte da súa enerxía, reducindo os danos asociados e recargando os acuíferos. Desta maneira, o río transporta tanto sedimentos ata as praias como nutrientes aos estuarios e augas costeiras, cos consecuentes beneficios ecolóxicos e económicos asociados.

Afección severa e prexuízos irreversibles para o sistema de brañas e humidais da zona de afección do proxecto:

Existen varios humidais, brañas e charcas afectadas pola instalación dos aeroxeradores. Cómpre ter en conta que as infraestruturas afectan de forma irreversible a estes espazos. Ademais os aeroxeradores aséntanse practicamente sobre humidais, brañas e lagoas. A propia toponimia xa indica que estamos en presenza de humidais, Brañas e Lagoas. A afección aos recursos hídricos é irreversible. As importantes remocións de toneladas de terra para a instalación das cimentacións e plataformas dos aeroxeradores pode romper acuíferos e afectar seriamente ás masas de auga soterradas. Os humidais son fontes de vida, xa que o 40 % das especies do mundo viven ou se reproducen nestes espazos. Tamén son fonte de auga limpa e de alimento, de feito, unha de cada sete persoas depende dos humidais para o seu sustento. Os servizos que brindan os humidais son incalculables e insubstituíbles.

Existe un bo número de humidais na área de afección do proxecto eólico Cunca e da solución de evacuación.

A inscrición dun humidal no Inventario de humidais de Galicia deixará constancia, como mínimo da súa dentificación, denominación e descrición, codificación e denominación do humidal, descrición xeral do humidal, tipoloxía, localización e superficie, localización xeográfica, administrativa e hidrolóxica, superficie do humidal, hábitats, vexetación e flora, fauna, réxime de protección, plans e medidas de conservación, estado de conservación e cartografía. Así o establece o DECRETO 127/2008, do 5 de xuño, polo que se desenvolve o réxime xurídico dos humidais protexidos e créase o Inventario de humidais de Galicia (DOG Núm. 122, do 25 de xuño de 2008), ao que xa de entrada incorporáronse os 5 humidais Ramsar declarados polo Estado en Galicia. Esta norma tamén criaba o Inventario de Humidais de Galicia (IHG), paso previo para incorporar novos humidais protexidos. Porén, malia que dende 2003 o IBADER xa tiña elaborado un Inventario con máis de 1.100 humidais galegos, non se tramitou a protección destes espazos e en 15 anos só se declarou un humidal máis como protexido: o Parque Nacional das Illas Atlánticas.

Polo tanto e ao abeiro dos artigos 13, 14 e Anexo III do DECRETO 127/2008, do 5 de xuño os humidais previstos na área de afección do proxecto eólico Cunca e a súa LAT de evacuación están sen inventariar e sen delimitar. Non se pode protexer os humidais que están sen inventariar nin delimitar.

Así o artigo 13º.-Creación do Inventario de humidais de Galicia, indica:

1. Créase o Inventario de humidais de Galicia que se configura como o instrumento que recollerá de forma sistemática os humidais situados no territorio da Comunidade Autónoma de Galicia que se atopen incluídos nalgunha das tipoloxías establecidas no anexo II.

Incluíranse neste inventario aqueles sistema naturais, seminaturais ou artificiais que poidan ser adscritos a algún dos tipos establecidos na clasificación dos humidais do Convenio Ramsar e cuxo interese ambiental poida ser corroborado con calquera dos sistemas homologados internacionalmente (Convenio de Ramsar, Directiva 79/409/CEE, Directiva 92/43/CEE, UICN) para a caracterización da biodiversidade a nivel dos seus compoñentes bióticos e das ecofuncións que estes realizan no sistema.

2. A identificación e delimitación dos humidais realizarase seguindo criterios hidrolóxicos, edáficos, paleoecolóxicos, sedimentolóxicos, botánicos e baseándose na identificación de hábitats característicos dos humidais de Galicia.

3. Para a determinación do interese ambiental de cada humidal priorizarase a riqueza e estado de conservación dos hábitats tipificados no anexo I da Directiva 92/43/CEE. Nun segundo nivel, considerarase a existencia de poboacións de especies tipificadas na propia Directiva 92/43/CEE ou na Directiva 79/409/CEE, así como noutros catálogos oficiais (Convenio de Berna, CITES, Especies Ameazadas) ou elaborados por organismos non gobernamentais de recoñecido prestixio internacional (UICN). Complementarase finalmente coa valoración das funcións (recarga ou descarga de acuíferos, retención de nutrientes, control de

avenidas...) que poden desempeñar os humidais e, finalmente, polo seu interese no ámbito científico, paisaxístico, educativo e turístico.

E o artigo 14º referido ao Contido e natureza do Inventario indica:

1. O Inventario de humidais de Galicia constitúe un rexistro público de natureza administrativa dos humidais localizados no territorio da Comunidade Autónoma de Galicia.

2. A inscrición dun humidal no Inventario de humidais de Galicia deixará constancia, como mínimo, os datos que aparecen indicados no anexo III, entre os que figuran os relativos á localización e superficie (localización xeográfica, localización administrativa, localización hidrolóxica, superficie do humidal, hábitats...etc).

Polo tanto ao non delimitarse debidamente os humidais do Inventario dificilmente se poden identificar, controlar e moito menos cumprir cos obxectivos de calidade destas masas de auga que esixe a DMA e por tanto, xa non habería ningún obxectivo ambiental que cumprir, abandonando a súa sorte estes espazos que prestan grandes e valiosos servizos ecosistémicos.

Neste punto xorde a necesidade de aplicar o **Principio de Precaución**. Segundo a Unión Europea, “pode invocarse cando un fenómeno, un produto ou un proceso pode ter efectos potencialmente perigosos identificados por unha avaliación científica e obxectiva, se dita avaliación non permite determinar o risco con suficiente certeza”. Este principio de cautela non opera cando existen datos terminantes sobre os riscos para a saúde e o medio ambiente. Nese momento deberán operar as medidas preventivas e correctoras. Este é un deses casos no que cabería invocar o principio de precaución ás autoridades, pola falta de información sobre a seguridade da inocuidade dos megaprojectos que se estarían autorizando por toda a xeografía.

A Directiva Marco da Auga impón medidas especiais de conservación para as zonas húmidas: ríos, lagos, xunqueiras, brañas, turbeiras e gándaras “*adquiren unha dimensión chave e a súa protección tómase estratéxica para amortecer os efectos adversos do clima, capturar carbono, regular o ciclo hídrico e manter a biodiversidade*”.

Tal e como recolle o ANUNCIO do 13 de abril de 2022, da Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático, polo que se fai pública a declaración ambiental estratéxica correspondente ao procedemento de avaliación ambiental estratéxica ordinaria do Plan hidrolóxico da demarcación hidrográfica de Galicia-Costa, revisión de terceiro ciclo (2021-2027) (expediente 2019AAE2354) inclúense neste Plan as denominadas zonas protexidas:

Zonas protexidas

- *Incorporar medidas de protección para as zonas húmidas do Inventario dos Humidais de Galicia (Ramil et al, 2003), en particular para aquelas que carecen dun estado legal de protección.*

Zonas protexidas

O plan actualizou o rexistro das zonas protexidas (anexo VI) no referente ás seguintes cuestións:

- *Ademais de integrar as 5 zonas húmidas da demarcación declaradas de importancia internacional en base ao Convenio Ramsar e a zona húmida de especial protección do plan (lagoa de Sobrado), recolléronse os ámbitos do Inventario de humidais de Galicia como candidatos para ser catalogados como zonas de protección especial. A normativa prevé revisar e actualizar estas últimas zonas, séndolles despois de aplicación as condicións específicas de protección previstas para as zonas húmidas de especial protección (artigo 25 da normativa).*

Ademais, o documento recoñece que existen outras zonas húmidas con importancia no ciclo hidrolóxico que non figuran nos inventarios, polo que propón realizar traballos para identificalas e delimitalas coa finalidade de poder establecer medidas para protexelas.

Centos de hectáreas de lagoas, lagos, brañas, xunqueiras, bosques húmidos e turbeiras están en serio risco de desaparición por mor da expansión denscontrolada de eólicos en Galicia. En Galicia só hai 5 humidais protexidos ao abeiro do Decreto 110/2004, do 27 de maio. Posteriormente no ano 2008 a Xunta de Galicia aprobaba o Decreto 127/2008, do 5 de xuño, polo que se

desenvolve o réxime xurídico dos humidais protexidos e se crea o Inventario de humidais de Galicia, vixente na actualidade. Desde o ano 2008, data de creación do Inventario como rexistro público de consulta dos humidais, a Xunta abandonouno por completo e non se molestou en inventariar debidamente os humidais galegos incumprindo de cheo a Directiva 2000/60/CE, pola que e establece un marco comunitario de actuación no ámbito da política de augas (en diante DMA).

O obxectivo ambiental da DMA é *“establecer un marco para a protección das augas superficiais continentais, as augas de transición, as augas costeiras e as augas subterráneas que preveña todo deterioración adicional e protexa e mellore o estado dos ecosistemas acuáticos e, con respecto ás súas necesidades de auga, dos ecosistemas terrestres e humidais directamente dependentes dos ecosistemas acuáticos”*.

A inscrición dun humidal no Inventario de humidais de Galicia deixará constancia, como mínimo da súa dentificación, denominación e descrición, codificación e denominación do humidal, descrición xeral do humidal, tipoloxía, localización e superficie, localización xeográfica, administrativa e hidrolóxica, superficie do humidal, hábitats, vexetación e flora, fauna, réxime de protección, plans e medidas de conservación, estado de conservación e cartografía.

Ao non delimitarse debidamente os humidais do Inventario dificilmente se poden identificar, controlar e moito menos cumprir cos obxectivos de calidade destas masas de auga que esixe a DMA e por tanto, xa non habería ningún obxectivo ambiental que cumprir, abandonando a súa sorte estes espazos que prestan grandes e valiosos servizos ecosistémicos.

O desleixo da Xunta de Galicia con respecto aos humidais e de tal envergadura que na praxe a cidadanía ten que pasar polo que indican as empresas nos proxectos, sen poder constatar a veracidade do que neles se realta. As obras de construción dos parques eólicos sobre estes espazos ou con afección aos mesmos, provoca a desaparición dos valores naturais destes. A apertura de viais, as cimentacións dos muíños, as gavias de cabreado, a construción das subestacións eléctricas, as liñas de evacuación e os centros de seccionamento están a provocar a fragmentación e drenaxe destas zonas húmidas con un impacto ambiental irreversible e inasumible nunha época de crise climática como a actual.

As turbeiras son importantes sumidoiros de carbono e por tanto son cruciais para facer fronte a unha emerxencia climática que está a acelerar a perda de biodiversidade. Os humidais están a desaparecer máis rápido que ningún outro ecosistema e a implantación de parques eólicos non seu ámbito xeográfico non é a solución adecuada para contribuír ao cambio climático. Existen numerosas zonas de humidais, xuncais, brañas e lagoas e directamente afectadas polos aeroxeradores. En consoancia co artigo 21 da Lei 7/2021, do 20 de maio, de cambio climático e transición enerxética, relativo á consideración do cambio climático na planificación e xestión territorial e urbanística, así como nas intervencións no medio urbano, na edificación e nas infraestruturas do transporte, os humidais, as brañas e as lagoas, ao igual que as nacementos dos ríos deberan ser consideradas zonas de sensibilidade e exclusión de infraestruturas eólicas, pola súa importancia para a biodiversidade, conectividade e provisión de servizos ecosistémicos.

O parque eólico e a súa localízase integramente dentro do sistema de explotación número 5 establecido pola Demarcación Hidrográfica de Galicia- Costa e conformado pola conca do Río Ulla e Ría de Arousa (marxe dereita). Desde un punto de vista hidrógráfico, a zona de afección do parque eólico esténdese entre as concas do Río de Orza e Río Deza. O rego de Orza verten os seus augas ao río Deza, o cal á súa vez, é afluente do Río Ulla. O río Deza nace na Serra do Testeiro. Os seus principais afluentes son o río Asneiro e o río Toxa. Ten unha lonxitude de 51 km e presenta unha conca hidrográfica de 551 km², desemobando no río Ulla, do cal é un dos seus principais afluentes. O vial de acceso á subestación e zona de provisións sitúase na contorna dun curso de auga sen nome que verte ao Río de Orza. Sobre a zona de policía deste arroio transcorrerían 84 m de vial de nova apertura.

O vial de acceso aos aeroxeradores CU01 e CU02 sitúase á beira do arroio sen nome que verte ao Río de Orza.

Rede hidrolóxica subterránea: o parque eólico sitúase sobre a masa de auga subterránea denominadas como: MasSub 014.005 “Ulla”. A zona de afección polas infraestruturas que constitúen o parque eólico, sitúase sobre a mencionada masa de auga subterránea “Ulla”.

CARÁCTER SENSIBLE MEDIOAMBIENTALMENTE DA ÁREA XEOGRÁFICA DE EXECUCIÓN DOS PROXECTOS EÓLICOS CUNCA, RODEIRA E DA SOLUCIÓN CONXUNTA DE EVACUACIÓN

Resulta acreditado no procedemento a presenza de diversos cauces fluviais e humidais (brañas) na área de execución do proxecto eólico e as súas infraestruturas asociadas, que tamén son comúns a outros parques eólicos con implantación prevista no mesmo ámbito xeográfico.

A DIRECTIVA 2014/52/UE DO PARLAMENTO EUROPEO E DO CONSELLO do 16 de abril de 2014 pola que se modifica a Directiva 2011/92/UE, relativa á avaliación das repercusións de determinados proxectos públicos e privados sobre o medio ambiente indica respecto á localización dos proxectos:

“Debe considerarse o carácter sensible medioambientalmente das áreas xeográficas que poidan verse afectadas polos proxectos, tendo en conta, en particular:

a) o uso presente e aprobado da terra;

b) a abundancia relativa, a dispoñibilidade, a calidade e a capacidade de rexeneración dos recursos naturais da zona e o seu subsolo (incluídos o chan, a terra, a auga e a biodiversidade);

c) a capacidade de absorción do medio natural, con especial atención ás áreas seguintes:

i) humidais, zonas ribeiregas, desembocaduras de ríos,

ii) zonas costeiras e medio mariño,

iii) zonas de montaña e de bosque,

iv) reservas naturais e parques,

v) zonas clasificadas ou protexidas pola lexislación nacional; zonas Natura 2000 designadas polos Estados membros en aplicación das Directivas 92/43/CEE e 2009/147/CE,

vi) áreas nas que xa se produciu un incumprimento das normas de calidade ambiental establecidas na lexislación da Unión e pertinentes para o proxecto, ou nas que se considere que se produciu tal incumprimento,

vii) áreas de gran densidade demográfica,

viii) paisaxes e lugares con significación histórica, cultural e/ou arqueolóxica”.

Considérase que un proxecto ten incidencia nunha zona ambientalmente sensible cando se dá algunha das seguintes condicións:

Que poida afectar os espazos pertencentes á Rede Natura 2000, sen ter relación directa coa xestión ou conservación do lugar ou sen ser necesario para a mesma.

No presente caso non se está a ter en conta a sensibilidade ambiental do territorio xeográfico no que se prevé a execución do proxecto eólico nin se determina o grao de sensibilidade e de resiliencia do territorio para acoller o proxecto, tendo en conta a presenza xa doutros parques na contorna e a importancia dos recursos hídricos e humidais afectados.

Os proxectos eólicos Cunca, Rodeira e a súa solución conxunta de evacuación son incompatibles coas prioridades e usos previstos no Decreto 37/2014, de 27 de marzo, polo que se declaran zonas especiais de conservación os lugares de importancia comunitaria de Galicia e se aproba o Plan director da Rede Natura 2000 de Galicia.

☞ **Afección moi severa e prexuízos irreparables para a Rede Natura 2000 e a súa coherencia. Falla de conectividade ecolóxica entre os ecosistemas. Cómpre ter en conta que as especies non entenden de límites xeográficos e que o mantemento da conectividade ecolóxica é fundamental para o mantemento dos ecosistemas e da coherencia da propia Rede. Afección significativa e danos irreversibles a outros espazos protexidos:**

O espazo natural protexido ZEC ES1140001 “Sistema fluvial Ulla- Deza”, localízase a uns escasos 100 metros ó suroeste do poligonal do parque eólico, amparado polo Decreto 37/2014, do 27 de marzo, polo que se declaran zonas

especiais de conservación vos lugares de importancia comunitaria de Galicia e se aproba ou Plan director da Rede Natura 2000 de Galicia e ao redor de 5 km a ZEC Sobreirais do Arnego, declarados ambos os como zonas especiais de conservación polo Decreto 37/2014, do 27 de marzo de 2014, polo que se declaran zonas especiais de conservación os lugares de importancia comunitaria de Galicia e apróbase o Plan director da Rede Natura 2000 de Galicia; e á súa vez, ambos os espazos naturais considéranse como Zonas de Especial Protección dos Valores Naturais (ZEPVN), constituíntes da Rede galega de espazos protexidos, declaradas segundo o Decreto 72/2004, do 2 de abril. Mencionar tamén a presenza da ZEC Brañas de Xestoso, a uns 9 km suroeste do ámbito de estudo, declarado tamén como zona especial de conservación polo Decreto 37/2014, do 27 de marzo de 2014; e á súa vez, considérase como Zonas de Especial Protección dos Valores Naturais (ZEPVN), segundo o Decreto 72/2004, do 2 de abril. O parque eólico atópase sobre o ZIM Río Ulla e afluentes.

☞ **A Coherencia da REDE NATURA 2000**

O obxectivo das redes de áreas naturais protexidas de non debe ser tan só preservar especies raras ou ameazadas, ou mostras representativas ou singulares de ecosistemas pouco alterados, senón preservar a integridade ecolóxica dos ecosistemas, o que supón garantir que a súa composición de especies, a súa estrutura ecolóxica e as súas funcións non se vexan alteradas significativamente como consecuencia das actividades humanas e asegurar que os procesos ecolóxicos dos que depende mantéñanse en condicións naturais.

Unha rede ecolóxica é un sistema coherente de elementos naturais ou semi-naturais, establecido e xestionado co obxectivo de manter ou restaurar as funcións ecolóxicas como medio para conservar a biodiversidade. Para iso, é esencial manter tamén a conectividade ecolóxica entre os espazos que compoñen a rede

No ámbito nacional, o artigo 46 da Lei 42/2007 do Patrimonio Natural e da Biodiversidade establece que co fin de mellorar a coherencia ecolóxica e a conectividade da Rede Natura 2000, as comunidades autónomas, no marco das súas políticas ambientais e de ordenación territorial, fomentarán a conservación de corredores ecolóxicos e a xestión daqueles elementos da paisaxe e áreas territoriais que resultan esenciais ou revistan primordial importancia para a migración, a distribución xeográfica e o intercambio xenético entre poboacións de especies de fauna e flora silvestres.

A Lei 5/2019, de 2 de agosto, do patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia no artigo 87.1 desta lei, manifesta o seguinte:

“Para mejorar la coherencia y la conectividad ecológica del territorio, la Administración autonómica fomentará en su planificación ambiental la conservación de corredores ecológicos y la gestión de aquellos elementos del paisaje y áreas territoriales que resulten esenciales o revistan primordial importancia para la migración, la distribución geográfica y el intercambio genético entre poblaciones de especies de fauna y flora silvestres, teniendo en cuenta los impactos futuros del cambio climático.”

☞ **Prexuízos significativos e danos irreversibles para os hábitats prioritarios e de interés comunitario:**

4030 Brezais secos europeos, 4020* Brezais húmidos atlánticos de zona tépedas de Erica ciliaris e Erica tetralix, 4090 Brezais oromediterráneos endémicos con aliaga, 9230 Carballeiras galaicportugueses con Quercus robur e Quercus pireaica, 8230 Rochedos silíceos con vexetación pioneira 91E0* Bosques aluviais de Alnus glutinosa e Fraxinus excelsior 3110 Augas oligotróficas cun contido de minerais moi baixo 6230* Formacións herbosas con Nardus 8220 Ladeiras e saíntes rochosos silíceos con vexetación casmofítica 3150 Lagos e lagoas eutróficos naturais, con vexetación Magnopotamion ou Hydrocharition 5110 Formacións estables xerotermófilas de Buxus sempervirens en pendentes rocosas, 6430 Megaforbios eutrofos higrófilos das orlas de chaira e dos pisos montano a alpino, 3170* Estanques temporais mediterráneos.

O proxecto elimina de forma irreversible unha parte importante destes hábitats vulnerando de forma flagrante a normativa que obriga a súa preservación nun estado de conservación favorable.

A solución de evacuación conxunta do parque eólico Cunca e do parque eólico Rodeira presenta unha lonxitude aproximada de 6,7 Km. Pero cómpre ter moito en conta que afecta directamente a hábitats prioritarios como ocorre na paraxe da Uceira, entre outras, e que prevé sobrevoar cauces importantes con abundosa vexetación de ribeira como o río Deza e o río Orza. Polo tanto os prexuízos prevense irreparables posto que se eliminarán hábitats prioritarios.

☞ **Prexuízos significativos e irreparables para o bosque de ribeira e o bosque autóctono galego ou ancient wood:**

**Vulneración flagrante da Directiva 92/43/CEE, relativa á Conservación de Hábitats Naturais e da Fauna e Flora Silvestres.

*“Artigo 2 1. A presente Directiva ten por obxecto contribuir a garantir a biodiversidade mediante a conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres no territorio europeo dos Estados membros ao que se aplica o Tratado. 2. **As medidas que se adopten en virtude da presente Directiva terán como finalidade o mantemento ou o restablecemento, nun estado de conservación favorable, dos hábitats naturais e das especies silvestres da fauna e da flora de interese comunitario”.***

No presente proxecto a afección aos bosques aluviais de *Alnus glutinosa* e *Fraxinus excelsior* Hábitat 91E0* é moi preocupante, xa que implica a eliminación irreversible de exemplares, contrariamente ao que prescribe a Directiva citada.

Pero tamén é moi preocupante a afección severa e irreversible ás Carballeiras galaico-portuguesas con *Quercus robur* e *Quercus pyrenaica* 9230, hábitat non prioritario pero que igualmente existe o deber das Administracións públicas do seu mantemento nun estado de conservación favorable. A afección máis importante e severa prodúcese sobre dos numerosos cauces innominados afectados polas infraestruturas e que están sen codificar.

☞ **Prexuízos significativos para o Lobo. Plan de Xestión do Lobo de Galicia.**

O proxecto afecta directamente a zonas de encame e puntos de encontro da especie. Así o demostra non só a realidade física senón tamén os numerosos topónimos que referencian a presenza lobeira na zona. Existen multitude de referencias á presenza dos puntos de encontro lobeiros e testemuñas desta realidade. Neste sentido este proxecto afecta directamente e de forma irreversible aos hábitats da especie. Falla de avaliación por parte da promotora. Hai que ter en conta que a corta de matogueira e a ocupación do terreo ten impactos significativos para a especie. Non se siguen os criterios dos expertos que indican:

*“• **Recoméndase que na fase de planificación dun novo parque eólico (fase proxecto) consúltense as fontes dispoñibles acerca da presenza de mandas de lobos na zona. Desta maneira, tendo en conta os requirimentos da especie e o que se coñece do efecto dos parques eólicos sobre os lobos, poden minimizarse, e mesmo, evitarse impactos negativos sobre este cánido.***

*• **É conveniente que durante a planificación dun parque eólico identifiquense as principais manchas de vexetación arbustiva e evitese, na medida do posible, a súa fragmentación e destrución”.***

A totalidade das infraestruturas eólicas fragmentan os hábitats das especies producindo prexuízos significativos para unha especie de marcado carácter territorial. Os lobos son TERRITORIAIS, e os lobos que nun territorio alleo no que non estean abertos a aceptar elementos novos, serán eliminados. O 70% dos lobos que morren por causas naturais o son por esta causa.

O Convenio de Berna relativo á Conservación da Vida Silvestre e o Medio Natural de Europa, foi asinado en Estrasburgo (Francia) en 1979. Este convenio incluíu ao lobo no Anexo II “Especies de fauna estritamente protexidas”, constando as prohibicións correspondentes no seu art. 6. Este Convenio debe o seu valor a tres características fundamentais: o seu carácter xeneralista, a concepción da lista 9 única de especies e a incorporación da política conservacionista na planificación económica.

O artigo 56 da Lei 42/2007 de Patrimonio Natural e da Biodiversidade establece a protección para todas as especies amparadas por tratados e convenios internacionais, como o de Berna, ratificado por España, polo que en caso de non ter dita consideración estaríamos ante un incumprimento flagrante das obrigacións derivadas do Convenio de Berna, e da subseguinte Directiva Hábitats 92/43/CEE, en relación a unha especie protexida e de interese comunitario como o Lobo.

☞ **Afección moi severa e incompatible coa avifauna *Circus pygargus* *Circus cyaneus* *Rhinolophus ferrumequinum* *Myotis myotis* e outras moitas especies dada a proximidade da Rede Natura:**

1 invertebrado, *Macromia splendens*. Catro especies dentro da categoría “En perigo”: 1 invertebrado (*Margaritifera margaritifera*), 1 peixe continental (*Salmo salgar*), e 2 aves (*Gallinago gallinago* e *Milvus milvus*).

- Dezanove especies dentro da categoría “Vulnerable”: 4 invertebrados (*Carabus galicianus*, *Deroceras hispaniense*, *Coenagrion mercuriale* e *Gomphus simillimus simillimus*), 5 peixes continentais (*Anguilla anguilla*, *Chondrostoma duriense*, *Salmo trutta*, *Petromyzon marinus* e *Pseudochondrostoma duriense*), 3 anfíbios (*Chioglossa lusitanica*, *Pintega pintega* e *Ra iberica*), 2 aves

(Circus pygargus e Streptopelia decaocto) e 5 especies de mamíferos (Galemys pyrenaicus, Arvicola sapidus, Myotis emarginatus, Myotis myotis e Oryctolagus cuniculus).

- Sete especies dentro da categoría “Case ameazada: 1 anfibio (Alytes obstetricans), 2 réptiles (Lacerta schreiberi e Podarcis bocagei), 1 ave (Falco subbuteo), e 3 mamíferos (Canis lupus, Rhinolophus ferrumequinum e Rhinolophus hipposideros).

Segundo o catálogo galego de especies ameazadas:

- 6 especies dentro da categoría “En perigo de extinción”: 3 invertebrados (Elona quimeriana, Margaritifera margaritifera e Macromia splendens), e 3 aves (Milvus milvus, Gallinago gallinago e Vanellus vanellus).

- 12 especies dentro da categoría “Vulnerable”: 1 invertebrado (Oxygastra curtisii), 3 anfibios (Chioglossa lusitánica, Ra temporaria e Ra iberica), 3 aves (Scolopax rusticola, Circus cyaneus e Circus pygargus), e 5 mamíferos (Galemys pyrenaicus, Myotis emarginatus, Myotis myotis, Rhinolophus ferrumequinum e Rhinolophus hipposideros).

Seguindo o estado de conservación do catálogo español de especies ameazadas, estarían presentes: - 3 especies dentro da categoría “En perigo de extinción”: 2 invertebrados (Margaritifera margaritifera e Macromia splendens), e 1 ave (Milvus milvus).

- 8 especies dentro da categoría “Vulnerable”: 2 invertebrados (Elona quimeriana e Oxygastra curtisii), 1 anfibio (Chigolossa lusitánica), 1 ave (Circus pygargus), e 4 mamíferos (Myotis emarginatus, Myotis myotis, Rhinolophus ferrumequinum e Galemys pyrenaicus).

- **Millafre real (Milvus milvus)**

Categoría de conservación: En perigo de extinción.

O proxecto afectará de forma irreversible ás especies ameazadas e vulnerables.

👉 **Lei 5/2019, do 2 de agosto, do patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia.**

Artigo 91. Catálogo galego de especies ameazadas.

1. No seo da Listaxe de especies silvestres en réxime de protección especial de Galicia inclúese o Catálogo galego de especies ameazadas, que se configura como unha sección da devandito listaxe. O contido deste catálogo desenvolverase regulamentariamente.

2. O Catálogo galego de especies ameazadas incluírá, cando exista información técnica ou científica que así o aconselle, as especies, subespecies ou poboacións de competencia autonómica conforme ao previsto no artigo 4 que, achándose ameazadas, requiran medidas de protección específicas. Estas especies ameazadas clasificaranse nalgunha das categorías seguintes:

a) En perigo de extinción.

Incluíranse nesta categoría aqueles taxones ou poboacións cuxa supervivencia é pouco probable se persisten os factores causantes da súa actual situación.

Dentro desta categoría procede declarar unha especie en situación crítica cando do seguimento ou avaliación do seu estado de conservación resultase que existe un risco inminente de extinción.

b) Vulnerable.

Incluíranse nesta categoría aqueles taxones ou poboacións que corren o risco de pasar á categoría anterior nun futuro inmediato se os factores adversos que actúan sobre eles non son corrixidos.

3. A inclusión dunha especie, subespecie ou poboación de competencia autonómica, conforme ao previsto no artigo 4, no Catálogo español de especies ameazadas ao que se refire o artigo 58 da Lei 42/2007, do 13 de decembro, do patrimonio natural e da biodiversidade, conlevará a súa inclusión de oficio no Catálogo galego de especies ameazadas, na mesma categoría ou na categoría superior á que tivesen no primeiro.

4. Decláranse de utilidade pública e interese social, para os efectos do previsto na lexislación sobre expropiación forzosa, as obras necesarias para a conservación das especies incluídas no Catálogo galego de especies ameazadas, especialmente as que teñan carácter de emerxencia e urxencia, segundo os casos.

Artigo 95. Efectos da inclusión no Catálogo galego de especies ameazadas.

1. Ademais dos efectos previstos no artigo 93, a inclusión dunha especie, subespecie ou poboación no Catálogo galego de especies ameazadas terá os efectos seguintes:

a) A inclusión dunha especie, subespecie ou poboación na categoría de «en perigo de extinción» conlevará, nun prazo máximo de tres anos, a adopción dun plan de recuperación, **o cal incluírá as medidas máis adecuadas para restablecer as poboacións naturais a un estado que limite o seu risco de extinción.**

b) A inclusión dunha especie, subespecie ou poboación na categoría de «vulnerable» conlevará a adopción, nun prazo máximo de cinco anos, dun plan de conservación, **o cal incluírá as medidas máis adecuadas para preservar, manter e restablecer as poboacións naturais facéndoas viables.**

2. Os plans de recuperación e conservación fixarán medidas de conservación e instrumentos de xestión, específicos ou integrados noutros plans, que eviten as afeccións negativas para as especies.

3. Para aquelas especies, subespecies ou poboacións que comparten os mesmos problemas de conservación, hábitats ou ámbitos xeográficos similares poderán elaborarse plans que comprendan varias especies, subespecies ou poboacións simultaneamente, denominándose en leste caso plans integrais.

4. Os plans de recuperación ou conservación ou os plans integrais das especies, subespecies ou poboacións que vivan exclusivamente ou en alta proporción nalgún dos espazos naturais protexidos incluídos na Rede galega de espazos protexidos ou en áreas protexidas por instrumentos internacionais poderán integrarse nos seus correspondentes instrumentos de planificación.

5. A realización ou execución de calquera plan, programa ou proxecto que poida afectar de forma apreciable a especies incluídas nos anexos II ou IV da Lei 42/2007, do 13 de decembro, do patrimonio natural e da biodiversidade, que fosen catalogadas, no ámbito estatal ou autonómico, como en perigo de extinción unicamente poderase levar a cabo cando, en ausencia doutras alternativas, concorran causas relacionadas coa saúde humana e a seguridade pública, as relativas a consecuencias positivas de primordial importancia para o medio ambiente ou outras razóns imperiosas de interese público de primeira orde. A xustificación do plan, programa ou proxecto e a adopción das correspondentes medidas compensatorias levará a cabo conforme ao previsto no artigo 84.3, salvo polo que se refire á remisión das medidas compensatorias á Comisión Europea.

Afección paisaxística moi severa e incompatible co parque eólico. INCREMENTO DO FEÍSMO PAISAXÍSTICO E A SÚA ESPECIAL INCIDENCIA NO CAMIÑO DE SANTIAGO.

O proxecto provocará unha intrusión visual derivada da distribución dos aeroxeradores dispostos seguindo a traza de cordais e cumios montañosos. Segundo o proxecto do parque eólico Cunca nun radio de 15 km existen actualmente dous parques en funcionamento, Orrea e Monte Carrio e estanse a tramitar o PE de Axouxere e Mesada ao norte (ambos a menos de 2,5 km) e Rodeira ao sur (a 1 km). A proximidade destes últimos fai que o impacto visual conxunto se multiplique considerablemente.

Os aeroxeradores proxectados poden ter unha incidencia visual nas panorámicas dende a AEIP da Fervenza do Toxa - Carboeiro que cómpre valorar. Ademais, o parque impacta directamente sobre o miradoiro de Valiña, ao situarse o aeroxerador 1 na mesma posición. Así mesmo, afecta ás panorámicas desde o miradoiro do Coto da Magdalena, onde debe valorarse a visibilidade conxunta co veciño parque eólico de Axouxere, en fase de tramitación.

Ademais da afección ás vistas dende as AEIP e os miradoiros do Catálogo e do efecto conxunto de proxectos de parques eólicos próximos, outro potencial impacto virá derivado da distancia aos núcleos de poboación, sendo especialmente sensibles os asentamentos localizados a menos dun quilómetro, como son os de Abealla, Alcobre, Covas, Pousadoiro, Pastoriza, Valboa e

Souto. Moitos deles dentro da cunca visual doutros parques proxectados. No caso dos núcleos situados ao sur e oeste do parque, cobra especial importancia a valoración do efecto conxunto co PE de Rodeira.

A área de especial interese paisaxístico máis próxima ao parque eólico denomínase Fervenza do Toxa- Carboeiro”, e atópase en torno ao sur dos aeroxeradores CU1 e CU2. Ao norte dos aeroxeradores CU3 e CU5 está a AEIP “Río Ulla”. Nun radio de estudo de 10 km atópanse as AEIP “Sobreirais do Arnego” e “Insuas de Gres”, localizadas, respectivamente, en torno o 7,8 km ao leste do aeroxerador CU5 e o 6,7 km ao oeste do aeroxerador CU1. En torno a 11 km atopan as AEIP “Miradoiro de Gundián” e “Monte de San Sebastián”, situados, respectivamente, ao oeste do aeroxerador CU1 e ao suroeste dos aeroxeradores CU1 e CU2. En torno o 12 Km ao suroeste áchase a AEIP “Pazo de Oca”, e en en torno o 13,5 km ao nordés do aeroxerador CU5 e ao oeste do aeroxerador CU5 sitúanse, respectivamente, as AEIP “Mourazos e O Monte San Xurxo” e “Pazo de Santa Curz de Ribadulla”.

A uns 10 km ao noroeste das infraestructuras localízase a AEIP “O Pico Sacro”.

No Catálogo de Paisaxes de Galicia inclúense ademais, **unha serie de miradoiros con valor paisaxístico**. O miradoiro máis próximo á zona de estudo é miradoiro de “A Valiña”, situado en torno os 43 m ao sur do aeroxerador CU1. Pero na entorna tamén están os miradoiros “Monte das Covas” e “Coto dá Magdalena”, en torno ao aeroxerador CU5. Outros miradoiros son o do Carrio e “Pena”, localizados, respectivamente, en torno ao aeroxerador CU4 e ao noroeste do aeroxerador CU3. Finalmente nun radio de estudo de 15 km sitúanse ao oeste das infraestructuras os miradoiros “Alto Gundián” e “Ponte Gundián”, ao noroeste “Coto de San Sebastián”, e ao suroeste “Monte San Sebastián” (Fonte: Catálogo das Paisaxes de Galicia. Xunta de Galicia 2016).

☞ **Cabe destacar con respecto ao patrimonio histórico cultural, a presenza do Camiño de Santiago, Camiño de Inverno na contorna do parque eólico.**

Ademais ao oeste e sur do parque eólico Cunca sitúase o trazado do Camiño de Santiago Vía da Prata que transcorre por tramos diferentes ao do Camiño de Inverno, debido a que na maior parte do percorrido estudado ambos os camiños coinciden nos seus trazados. Mencionar tamén que o Camiño de Santiago Francés localízase na contorna, ao norte das infraestructuras proxectadas.

☞ **O espazo natural protexido ZEC ES1140001 “Sistema fluvial Ulla- Deza”, localízase a escasos metros ó suroeste dá poligonal do parque eólico, amparado polo Decreto 37/2014, do 27 de marzo, polo que se declaran zonas especiais de conservación vos lugares de importancia comunitaria de Galicia e se aproba o Plan director dá Rede Natura 2000 de Galicia.**

Vila de Cruces conta con varios **roteiros de sendeirismo** que permiten gozar coa arte e a paisaxe da zona:

☐ Senda do Deza (4,6 km): discorre polos bosques naturais de Vila de Cruces e permite a contemplación de parte do patrimonio pertencente ao concello: Ponte dos Cabalos, capela de San Paio e a ponte sobre o Río Deza. Está en proxecto o trazado doutro carreiro, de quilómetro e medio, que conecte o antigo poboado mineiro de Fontao co Mosteiro de Carboeiro e a Fervenza do Río Toxa (sita no municipio de Silleda).

☐ Roteiro das minas de estaño e Wolframio de Fontao-Vila de Cruces (7,3km): arrinca no Mosteiro de Carboeiro en Silleda e continúa ata o poboado mineiro de Fontao. Atravesa distintos puntos destacados como as diferentes explotacións mineiras da zona e a igrexa de Santiago de Fontao.

☐ Roteiro Remesquide- Basebe (14km): Carreiro lineal do concello de Vila de Cruces que comeza en Basebe (parroquia de Salgueiros) e finaliza en Remesquide (parroquia de San Tomé de Obra). O seu 14 km transcorren pola marxe esquerda do río Ulla.

☐ Roteiro de Ponte Ledesma (15,9km): roteiro fluvial que discorre pola ribeira do Río Ulla, empezando en Ponte Ledesma, pasando por Gres e terminando en Vila de Cruces.

☞ **Afección severa ao patrimonio cultural e arqueolóxico e a súa descontextualización:**

A promotora obvia o impacto acumulado e sinérxico sobre o patrimonio da totalidade dos parques eólicos e as súas infraestruturas de evacuación existentes no ámbito xeográfico de desenvolvemento e implantación do proxecto industrial eólico, incluída as súas infraestruturas asociadas de evacuación.

A empresa promotora obvia a arqueotoponimia e a a arqueoloxía da paisaxe. Non se estuda nin avalía a paisaxe no contexto global de afección dos parques eólicos xa instalados. Polo tanto a relación de impactos é moito máis grande e máis grave do que plantexa a promotora no estudo de impacto ambiental. O inventario de patrimonio é moi deficiente deixando ao marxe O Castro, O Castelo, unha estrutura castelaria rochosa de carácter defensivo, que mira directamente ao río Deza e que serviu de vixía e control tanto do seu val fluvial como das antigas minas da zona. Esta estrutura castelaria resulta directamente afectada sobre a solución de evacuación dos parques e o dano paisaxístico é irreversible, alomenos durante a vida útil desta que pode estenderse a trinta anos.

Non se pode obviar que a afección paisaxística redunda na afección patrimonial. Pero vencellado ás Paisaxes tamen está o patrimonial auditivo e olfativo, as lendas...etc., obviados no EIA. Tamen se obvia todo o patrimonio etnográfico vencellado aos recursos hídricos.

Os Poderes Públicos están obrigados pola lei e as diferentes recomendacións e tratados internacionais ratificados polo Reino de España a unha actuación positiva, ampla e decidida na conservación, defensa e posta en valor dos Bens Culturais, Patrimoniais e Arqueolóxicos dado o seu carácter de bens inalienables de dominio público derivado da súa utilidade pública de máxima prevalencia fronte a calquera outra (Velasco, 2002).

Pero a súa vez, é deber inalienable por parte dos Poderes Públicos de protexer o contorno, ámbito, contexto, escenario ou ambiente dos bens culturais e arqueolóxicos evitando a súa descontextualización é un imperativo central repetido pola lexislación e os diferentes tratados e recomendacións internacionais sobre o patrimonio (Pose & Abuín, 2020). Nese sentido referenciamos a abordaxe desta cuestión que fai entre outras a Carta de Atenas de 1931, a Carta de Venecia de 1964, a Comisión Francischini de 1967, a Carta de Quito de 1967, a Convención da Unesco sobre Patrimonio Mundial de 1972, a Carta Europea do Patrimonio Arquitectónico de 1975 do Consello de Europa, a Recomendación de Nairobi de 1976, o Terceiro Simposio Europeo de Múnic de 1978, a Convención de Granada de 1985, a Carta de Cracovia de 2000, o Convenio de Florencia ou a Declaración de Xi'an de 2005.

Non cabe pois descontextualizar o patrimonio cultural nin desvencellalo da paisaxe como se fai no estudo de impacto ambiental.

- 1.- Túmulo de Couto Mesada
- 2.- GA36059025 Castro de Sabrexo, Zarra dos Castros.
- 3.- AC36059001 Anaco de Muíño da Revoltiña
- 3.- Túmulo 01, Túmulo de Couto Mesada
- 4.- Outro patrimonio que o EIA non contempla

☞ **O PROXECTO CARECE DE INTERÉS PÚBLICO E/OU UTILIDADE SOCIAL OU ALOMENOS NON SE XUSTIFICA**

☞ **A promotora non acredita a existencia do recurso eólico**

☞ **Afección moi severa ás familias que habitan os seguintes núcleos poboacionais contiguos ao parque eólico Cunca:**

O aeroxerador CU04 queda a 5732 metros de Covas.

O aeroxerador CU05 queda a 510 metros de Souto.

Pousadoiro a 504 metros

Pastoriza a 709 metros

O aeroxerador CU02 queda a 501 metros de Valboa

Pero tamen resultan afectados núcleos como Fontao, Vilar, A Moa. Vilar ficaría a uns 618 metros aproximadamente do apoio 7 da LAT LAT 132 kV SET PE Rodeira - SET Colectora. Tamen afecta a núcleos máis próximos como Porto do Carrio, Carboeiro de Francia, Senín, Orza, Castrelo, O Abollo, O Pousadoiro, a Pastoriza ...etc. Estes últimos a escasos metros da traza da liña.

Non se pode deixar ás aldeas sen horizontes nin transformar as aldeas en polígonos industriais eólicos.

O estudo de impacto acústico é moi deficiente e non se ten en conta a afección ás familias que viven, residen e/ou traballan nos núcleos máis próximos ás infraestruturas eólicas. Cómpre ter en conta a afección acumulada de todos os parques da entorna.

Ao anterior hai que engadir o impacto económico negativo xa que fragmenta ás explotacións repercutindo negativamente na calidade destas e no benestar dos animais das granxas próximas.

☞ **ÉXODO POBOACIONAL PARELLO Á INSTALACIÓN DE INDUSTRIAS AGRESIVAS COA ENTORNA E CO MEDIO AMBIENTE. PRESIÓN INDUSTRIAL EXCESIVA:**

Impacto non avaliado pola mercantil promotora. O interese público e a utilidade social do proxecto carece de base e xustificación. Así o acredita o forte rexeitamento social á instalación masiva de parques eólicos nos núcleos rurais de Galicia. Nun rural no que a Xunta de Galicia permiten inzar muíños en calquer lugar como así o acredita o feito de que na mesma área xeográfica existan máis instalacións eólicas como as xa citadas.

Así temos na mesma área xeográfica:

1. PE Alborín En tramitación 21.800 metros de distancia ao proxecto da LAT de evacuación do p.e. Cunca.
2. PE Carballeda En tramitación 19.685 metros de distancia ao proxecto da LAT de evacuación do p.e. Cunca.
3. PE Cunca En tramitación 453 metros de distancia ao proxecto da LAT de evacuación do p.e. Cunca.
4. PE Estivada En tramitación 19.250 metros de distancia ao proxecto da LAT de evacuación do p.e. Cunca.
5. PE Monte do Outeiro En tramitación 15.890 metros de distancia ao proxecto da LAT de evacuación do p.e. Cunca.
6. PE Pescoso En tramitación 23.060 metros de distancia ao proxecto da LAT de evacuación do p.e. Cunca.
7. PE Rodeira En tramitación 240 metros de distancia ao proxecto da LAT de evacuación do p.e. Cunca.
8. PE Turubelo En tramitación 17.870 metros de distancia ao proxecto da LAT de evacuación do p.e. Cunca.
9. PE Zamorra En tramitación 11.080 metros de distancia ao proxecto da LAT de evacuación do p.e. Cunca.
10. PE Maxal En Explotación 24.845 metros de distancia ao proxecto da LAT de evacuación do p.e. Cunca.
11. PE Mesada En tramitación 2.395 metros de distancia ao proxecto da LAT de evacuación do p.e. Cunca.
12. PE Orrea En Explotación 11.860 metros de distancia ao proxecto da LAT de evacuación do p.e. Cunca.
13. PE Tenzas do aire En Explotación 19.630 metros de distancia ao proxecto da LAT de evacuación do p.e. Cunca.
14. PE Serra do farelo En Explotación 18.855 metros de distancia ao proxecto da LAT de evacuación do p.e. Cunca.
15. PES Agolada En Explotación 15.722 metros de distancia ao proxecto da LAT de evacuación do p.e. Cunca.
16. PE Monte Carrio En Explotación 3.781 metros de distancia ao proxecto da LAT de evacuación do p.e. Cunca.
17. PE Farelo En Explotación 21.081 metros de distancia ao proxecto da LAT de evacuación do p.e. Cunca.
18. PE Axouxere En tramitación 2.345 metros de distancia ao proxecto da LAT de evacuación do p.e. Cunca.
19. PE Espada En Explotación 15.050 metros de distancia ao proxecto da LAT de evacuación do p.e. Cunca.
20. PE Monte Carrio En Explotación 5.350 metros de distancia ao proxecto da LAT de evacuación do p.e. Cunca.
21. PE Suime En tramitación 24.165 metros de distancia ao proxecto da LAT de evacuación do p.e. Cunca.
22. LAT 132 kV SET PE Turubelo – LAT 132 kV SET PE Rodeira /SET Colectora Silleda En tramitación
23. LAT 132 kV Evacuación PE Monte do Outeiro En tramitación
24. Solución Evacuación Conxunta PE Zamorra, PE Estivada e PE Carballeda En tramitación
25. Solución Evacuación Conxunta PE Alborín e PE Pescoso En tramitación

Esta avalancha de proxectos é inasumible desde o punto de vista ambiental, paisaxístico e do benestar das familias que viven, residen e/ou traballan nos núcleos rurais afectados.

Véxase: “Efectos de los parques eólicos e instalaciones eléctricas asociadas sobre la salud”.

<https://aliente.org/efectos-eolica-salud>

Os campos electromagnéticos de frecuencia extremadamente baixa, xerados tanto nas liñas de transporte, así como nos transformadores eléctricos instalados nas subestacións eléctricas, poderían causar enfermidades graves. Así o afirma o documento Efectos dos parques eólicos e instalacións eléctricas asociadas sobre a saúde, publicado o 22 de setembro por Alianza Enerxía e Territorio (IEMFA). Segundo este informe, a Organización Mundial da Saúde (OMS) concluíu en 2002 que os resultados experimentais existentes ata a data non confirmaban que a exposición a campos electromagnéticos xerados polos compoñentes de distribución e transformación de electricidade produza consecuencias graves para a saúde. Con todo, o avance da ciencia identifica algunhas lagoas que requiren investigacións independentes sobre o tema. De feito, a propia OMS non descarta actualmente que os campos electromagnéticos de baixa frecuencia xerados no transporte e nos procesos de transformación eléctrica deban considerarse como “posible carcinógeno humano”.

A relación directa entre a exposición a campos electromagnéticos e certas afeccións á saúde é unha afirmación da que cada vez hai menos dúbidas no mundo científico. Así o testemuñan diversos estudos, como o da Universidade de Oxford, que relaciona este tipo de contaminación con leucemia infantil ou o incremento de cancro infantil. Do mesmo xeito, a IEMFA publicou en 2001 un informe e declaración de consenso científico sobre os riscos dos campos electromagnéticos. Debido a estes e outros moitos outros estudos, recoméndase limitar a exposición en base aos achados de risco de contraer enfermidades graves como leucemia, tumores cerebrais ou Alzheimer, entre outras.

Neste punto xorde a **necesidade de aplicar o Principio de Precaución. Segundo a Unión Europea, “pode invocarse cando un fenómeno, un produto ou un proceso pode ter efectos potencialmente perigosos identificados por unha avaliación científica e obxectiva, se dita avaliación non permite determinar o risco con suficiente certeza”.** Este principio de cautela non opera cando existen datos terminantes sobre os riscos para a saúde e o medio ambiente. Nese momento deberán operar as medidas preventivas e correctoras. Este é un deses casos no que cabería invocar o principio de precaución ás autoridades, pola falta de información sobre a seguridade da inocuidade dos megaprojectos que se estarían autorizando por toda a xeografía.

A experiencia adquirida ao longo dos moitos anos de funcionamento dos parques eólicos e da súa ampla e progresiva implantación, sacou á luz a aparición de patoloxías específicas nas persoas que viven na súa contorna. Estas patoloxías son producidas sobre todo polo ruído, a contaminación lumínica, as ondas sónicas de baixa frecuencia, as ondas electromagnéticas e outros, que actúan de maneira individual e sinérgica, con efectos que se potencian en función da proximidade dos individuos ás instalacións, así como o tempo de exposición.

Para empezar, o ruído é causante de diversas afeccións da saúde, xa que é o principal impacto dos aerogeneradores sobre as persoas. Por unha banda está o ruído audible, que produce alteracións na calidade do sono mediante a súa interrupción obxectiva. Tamén produce xordeira, acúfenos, vertixes, mareos, cefaleas, hemicrania, depresión, ansiedade, irritabilidade e deterioración da calidade de vida. O ruído é máis perturbador cando hai aerogeneradores próximos e poténciase coa velocidade do vento. Doutra banda, as turbinas producen ruído non audible (infrasonidos, ultrasóns e ondas de baixa frecuencia por baixo de 20 Hz que son imposibles de oír para o oído humano) que tamén é prexudicial para a saúde. Estes sons propáganse a quilómetros, atravesando os muros das vivendas e poden causar fibrilación auricular, dores de cabeza, pesadelos nocturnos, irritabilidade, neurose...

Por outra banda, a Axencia Internacional de Investigación sobre o Cancro incluíu os campos electromagnéticos de baixa frecuencia xerados polas liñas eléctricas e infraestruturas asociadas como posible axente canceríxeno. Entidades científicas e a normativa de varios países europeos e anglosaxóns establecen 0,2 μ T como valor límite de inmisión dos campos electromagnéticos de frecuencia extremadamente baixa e 0,5 KVM de campo eléctrico. Hai outro aspecto que tamén inflúe na calidade de vida dos habitantes nas áreas próximas aos parques eólicos. A rotación das aspas dos aerogeneradores pode crear oscilacións nos sinais electromagnéticos utilizados para a comunicación. As turbinas crean unha zona escura para as

transmisións detectadas nun radio de 10 quilómetros de distancia desde as turbinas, se estas instálanse entre un transmisor e o receptor.

*Ausencia dun inventario ambiental serio e cumprindo co esixido no artigo 35 e Anexo VI da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental: deficiencia do estudo da fauna, da flora, da biodiversidade...

*A promotora obvia a importancia micolóxica da área de afección do proxecto.

*A promotora obvia a importancia económica e ambiental da apicultura do lugar de afección do proxecto.

* A promotora obvia a importancia do cultivo da castaña e dos soutos.

VULNERACIÓN FLAGRANTE DA LEI 7/2012, DE 28 DE XUÑO DE MONTES DE GALICIA. ELIMINACIÓN DA MULTIFUNCIONALIDADE DO MONTE.

O monte é un sector estratéxico na economía galega que contribúe a mitigar o cambio climático e á descarbonización da economía. Aspecto non avaliado pola promotora. A mercantil promotora non avalía o impacto da estación eólica e as súas infraestruturas de evacuación sobre o benestar das familias dos núcleos habitados e o posible éxodo poboacional que se pode dar derivado da mancha de estacións eólicas que hai no territorio e outras infraestruturas, que dificultan a vida no rural e a sustentabilidade e viabilidade das explotacións forestais e agro – gandeiras (fomentando o feito coñecido como despoboamento do rural ou España baleirada). A este respecto debera informar a Dirección Xeral Xeral de Defensa do Monte da Consellería de Medio Rural da Xunta de Galicia e á luz da exposición de motivos e o artigo 5 da Lei 7/2012, de 28 de xuño se informe sobre a prevalencia do uso forestal sobre o uso eólico e a incompatibilidade deste, dentro da superficie afectada pola poligonal do parque eólico, en tanto en canto como ben di a exposición de motivos da referida lei, o monte galego é unha fonte de riqueza que xera emprego estable, descarboniza a economía, cumpre co protocolo de Kioto e realiza unha contribución importante ao PIB galego.

Como ben indica o artigo 25 da Lei 7/2021, do 20 de maio, de cambio climático e transición enerxética, relativo ao “Desenvolvemento rural: política agraria, política forestal e enerxías renovables”:

“O Goberno incorporará na aplicación da Política Agraria Común, así como noutras estratexias, plans e programas en materia de política agraria e de desenvolvemento rural, e no Plan Forestal Español, medidas encamiñadas a reducir a vulnerabilidade ao cambio climático dos chans agrícolas, dos montes e dos chans forestais e para facilitar a preservación dos mesmos, entre elas, a elaboración dun mapa de vulnerabilidade, así como a avaliación e promoción de sistemas agrícolas e prácticas de xestión forestal sostibles para aumentar a súa resiliencia fronte ao cambio climático, que fomentarán en todo caso as sinerxias coa redución de emisións de gases de efecto invernadoiro nestes ecosistemas”.

LEI 7/2012, do 28 de xuño, de montes de Galicia.

Exposición de motivos

O monte, ademais da importancia económica e social referenciada en Galicia, ten unha función medioambiental que se reconece e acrecenta progresivamente. A relación da sociedade galega co monte evolucionou considerablemente desde o último terzo do século pasado, xerando unha nova configuración baseada na esixencia do desenvolvemento sustentable e do aproveitamento racional dos recursos forestais. Así, os bosques aparecen como un elemento básico da estratexia ambiental como reservorios e depósitos de fixación de carbono, que chegan a fixar hoxe máis de 42 millóns de toneladas, o que os converte en piares fundamentais para o cumprimento dos compromisos adquiridos no protocolo de Quioto.

Ademais, unha parte significativa dos montes galegos, predominantemente veciñais en man común, están incluídos na Rede Galega de Espazos Naturais Protexidos, o que revela a importancia dos bosques galegos no mantemento da riqueza e da biodiversidade da nosa flora e da nosa fauna, así como o papel tan importante que os montes desempeñan na protección do solo, da paisaxe, dos sistemas hidrolóxicos e de todos os ecosistemas que as formacións arbóreas albergan. Con este fin, régúlase na Lei de montes de Galicia unha serie de actuacións tendentes a previr e reducir a degradación do monte e a fomentar a súa

restauración, dirixidas a paliar a sobreexplotación de determinados recursos, condicionando e preservando a masa forestal ante as actividades de índole extractiva, as urbanizacións, as áreas industriais e os trazados de grandes infraestruturas, e afondando no concepto de xestión sustentable e, especialmente, no manexo forestal responsable.

O monte é, ademais, un espazo que determina a paisaxe e a identidade da nosa comunidade, ao tempo que ten un compoñente social de recreo, de lugar de encontro, lúdico e de gozo dos cidadáns. A lei trata de compatibilizar a funcionalidade medioambiental, social e estética do monte, cuxos beneficios intanxibles son aproveitados por toda a sociedade, e uns lexítimos beneficios directos que corresponden aos seus titulares. De aí que a lei persiga, como un dos seus obxectivos fundamentais, adaptar a realidade forestal galega ás esixencias, cada vez maiores, dunha sociedade, madura e moderna, como a de Galicia, que debe cohonestarse cos dereitos á percepción de rendas, froitos e utilidades dos propietarios forestais e dos silvicultores.

Artigo 5. Función social dos montes

1. Os terreos forestais galegos constitúen un recurso estratéxico que deberá contribuír ao desenvolvemento socioeconómico de Galicia, xerando rendas e emprego na Comunidade Autónoma mediante un aproveitamento sustentable dos seus recursos e servizos.

2. Os montes desenvolven unha función social relevante, nos termos do artigo 4 da Lei 43/2003, do 21 de novembro, de montes.

3. A consellaría competente en materia forestal promoverá a dispoñibilidade de montes ou terreos forestais para fins sociais, educativos, ambientais e recreativos, compatibilizados coa súa potencialidade e utilización forestal.

4. A conservación, a expansión e o aproveitamento das masas forestais, segundo os criterios de xestión forestal sustentable e o disposto nesta lei, son de interese público, sen prexuízo do réxime da propiedade.

E cómpre ter moi en conta o artigo 4 da Lei 43/2003, que indica:

“Artículo 4. Multifuncionalidad de los montes.

Los montes, independientemente de su titularidad, desempeñan una función social relevante, tanto como fuente de recursos naturales y sustento de actividades económicas como por ser proveedores de múltiples servicios ambientales, entre ellos, de protección del suelo y del ciclo hidrológico; de fijación del carbono atmosférico; de depósito de la diversidad biológica y como elementos fundamentales de la conectividad ecológica y del paisaje.

El reconocimiento de estos recursos y externalidades, de los que toda la sociedad se beneficia, obliga a las Administraciones públicas a velar en todos los casos por su conservación, protección, restauración, mejora y ordenado aprovechamiento”.

Polo tanto,

O uso forestal e a funcionalidade actual dos montes afectados polo parque eólico CUNCA E A SÚA INFRAESTRUTURA DE EVACUACIÓN PREVALECEN sobre o uso previsto no proxecto industrial citado e RESULTA INCOMPATIBLE a actual utilidade e funcionalidade dos montes cos usos eólicos previstos. O proxecto prevé unha transformación urbanística non amparada legalmente.

AFECCIÓN SEVERA E PREXUIZOS SERIOS E IRREPARABLES PARA AS EXPLOTACIÓNS AGRO-GANDEIRAS DA ÁREA DE AFECCIÓN DO PROXECTO:

A estación eólica e as súas infraestruturas de evacuación fragmentan as explotacións agro –gandeiras coa conseguinte perda da base territorial destas e a perda de rendementos. A fragmentación que produce a infraestrutura eólica resulta incompatible cos obxectivos da Política agraria comunitaria (PAC). A empresa promotora non avaliou os impactos do proxecto sobre estas explotacións económicas e como repercute a estación eólica nas economías familiares dos núcleos afectados.

É por tanto un proxecto industrial agresivo non só coa paisaxe senón tamén incompatible co medio de vida e o benestar das familias porque implica unha transformación severa e incluso agresiva para o seu sustento económico e á base das economías familiares do rural afectado.

3.-Fragmentación, aos efectos da avaliación ambiental, das infraestruturas compartidas con outros proxectos industriais. O proxecto debe ser retirado de xeito definitivo por:

Cómpre lembrar ao respecto dá división artificial de proxectos a STSJ GAL 5691/2020 - ECLI: ES: TSJGAL: 2020:5691 de data 09/11/2020:

“TERCERO.- Que, como pone de relieve la parte recurrente, nos encontramos ante la división artificial de un único Parque Eólico en dos fases; la fase II carece de los elementos y equipamientos necesarios para ser considerada una instalación independiente de la fase I, entendiéndose el T.S. (s. 20-4-2006, RC 5814/2003) que la figura del Parque Eólico debe ser necesariamente contemplada desde una perspectiva unitaria, pues en otro caso quedaría desvirtuada la naturaleza y la función de este tipo de instalaciones, por lo que les es consustancial que los generadores en ellos agrupados hayan necesariamente de compartir, además de las líneas propias de unión entre sí, unos mismos accesos, un mismo sistema de control y unas infraestructuras comunes (normalmente, el edificio necesario para su gestión y la subestación transformadora) y que la energía resultante ha de inyectarse mediante una sólo línea de conexión del parque, sin que sea posible descomponer, a efectos jurídicos, un parque proyectado para diseccionar de él varios aerogeneradores a los que se daría un tratamiento autónomo;...”

Non é certo que a efectos ambientais teñan que tramitarse como expedientes separados, xa que logo, o órgano ambiental e o substantivo, neste caso a Consellería de Medio Ambiente e a Consellería de Industria da Xunta de Galicia, estarían a actuar de xeito fraudulento en detrimento do interese xeral para evitar que a cidadanía puidera participar na avaliación sinérxica, conxunta, acumulada, sumativa e global dos impactos ambientais derivados do conxunto das infraestruturas do que ven a ser na praxe un único proxecto industrial.

Para os efectos da elaboración do Estudo de Impacto Ambiental entenderase por parque eólico a unidade formada polo conxunto de aerogeneradores, plataformas de montaxe, torres de medición, camiños de acceso e rede de drenaxe, gabias de cableado, transformadores, subestación eléctrica de transformación, edificio de control **e liña eléctrica de evacuación ata o punto de unión cunha liña de evacuación existente á que verta a súa enerxía.**

Indicaba a promotora no proxecto do parque eólico Cunca que:

“Para a evacuación da enerxía xerada do parque eólico, proxéctase unha liña, denominada Solución de Evacuación Conxunta PE Cunca e PE Rodeira (obxecto dun proxecto independente) da cal se presentou documento de inicio ambiental o 14/04/2020 e o 02/06/2020 presentouse unha corrección poñendo acorde as memorias técnicas co documento de inicio. Desde a SET PE Cunca, a enerxía evacuarase mediante unha liña aérea de alta tensión de 132 kV á que se conecta a enerxía procedente do PE Rodeira ata entroncar coa liña que chega do PE Turubelo para evacuar conxuntamente a través da liña denominada LAT 132 kV SET PE Turubelo- LAT 132 kV SET PE Rodeira/SET Colectora Silleda para chegar á subestación colectora onde se transformará de 132 kV a 400 Kv e así chegar ao momento final de entrega na Subestación Silleda 400 kV. Os parques eólicos de Rodeira e Turubelo, son obxecto de proxectos independentes”

A avaliación ambiental debe abranguer á totalidade das infraestruturas do parque incluída á liña de evacuación.

Por outra banda, se a liña de evacuación vai incorporar a enerxía producida por outra instalación eólica cómpre que a cidadanía o saiba, xa que non se indica cal vai a ser, e sometela tamén a avaliación ambiental.

Non o realizar sería unha vulneración da lei ao substraer dá participación pública dá avaliación ambiental a totalidade das infraestruturas non só xa do parque eólico senón tamén das presentes no territorio, xa que logo estas deben ser obxecto de avaliación ambiental global, sumativa e acumulada dos impactos ambientais. Ademais este proxecto independente de evacuación dá enerxía de varios parques tampouco sabemos en que fase da tramitación administrativa se atopa.

FALLA DE AVALIACIÓN DOS IMPACTOS AMBIENTAIS GLOBAIS, SUMATIVOS E ACUMULADOS DOS PARQUES EÓLICOS DA ENTORNA E OUTRAS INFRAESTRUTURAS COMO LIÑAS DE EVACUACIÓN, ESTRADAS, CAMIÑOS, VIAIS...

*FRAGMENTACIÓN MOI SEVERA DO TERRITORIO, DÁ PAISAXE, DOS HÁBITATS E PERDA DE BIODIVERSIDADE

*Cómpre á avaliación ambiental conxunta e glogal da totalidade das infraestruturas do parque eólico incluídas as liñas de evacuación e demais infraestruturas asociadas.

A participación do público na toma de decisións en materia do medio ambiente, e en particular, na avaliación ambiental dos proxectos industriais está recollida no Convenio de Aarhus, no artigo 45 da Constitución española e na Lei 27/2006, do 18 de xullo, pola que se regulan os dereitos de acceso á información, de participación pública e de acceso á xustiza en materia de medio ambiente (incorpora as Directivas 2003/4/CE e 2003/35/CE).

Substraer da participación pública e por tanto da avaliación por parte desta de determinadas infraestruturas, polo mero feito de ser compartidas é unha violación severa do espírito de Aarhus e dos dereitos fundamentais inalienables do ser humano, xa que está a impedir e obstaculizar a avaliación global, sumativa e sinérxica dos impactos ambientais do conxunto das infraestruturas do proxecto industrial.

A avaliación ambiental dos impactos da totalidade das infraestruturas do proxecto industrial debe permitir á cidadanía a valoración conxunta, global, sinérxica e sumativa destes, en todas as fases de execución e durante o funcionamento do parque.

☞ **Efectos acumulativos (aditivos, sumativos e globais) con P.E. próximos: SIN AVALIAR**

Ao anterior hai que engadir outras infraestruturas como as estradas e camiños que fragmentan o territorio e supoñen a perda de biodiversidade. Ao mesmo tempo todas estas infraestruturas eólicas fragmentan a paisaxe e incrementan a fragilidade visual.

Falla de avaliación dos impactos globais e sumativos de todas as infraestruturas presentes na área do proxecto incluídas as liñas de evacuación e outras infraestruturas presentes como as estradas e camiños.

A actividade de produción de enerxía eléctrica non pode ser allea a formulacións ambientais de forma tal que a auga dos nosos ríos, a forza do vento ou a calor proveniente do sol, son fontes limpas e inesgotables de produción de enerxía eléctrica que por iso son fomentadas polos estamentos públicos. Precisamente para conseguir eses obxectivos, protexer o medio ambiente e garantir unha subministración eléctrica de calidade, entre outros mecanismos está a avaliación ambiental dos proxectos industriais, que non pode ser burlada mediante a división ou fragmentación articiosa destes para eludir a finalidade prevista na normativa que a regula.

4.- PATRIMONIO CULTURAL INMATERIAL: SEN AVALIAR.

O proxecto eólico fica nas inmediacións de diversos bens do patrimonio cultural. A descontextualización do patrimonio cultural é evidente.

5.- ANÁLISE DOS PLANEAMENTOS URBANÍSTICOS MUNICIPAIS DOS MUNICIPIOS AFECTADOS POLO PARQUE EÓLICO CUNCA E SÚA SOLUCIÓN DE EVACUACIÓN

A mercantil promotora propón a modificación de cualificación urbanística e regulación detallada do uso pomenorizado para recalificalo como chan rústico de especial protección de infraestruturas.

De acordo co previsto no Artigo 34.4 da Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do chan de Galicia, cando un terreo, polas súas características, poida corresponder a varias categorías de chan rústico de especial protección, aplicaranse os distintos réximes de forma complementaria, prevalecendo aquel que outorgue unha maior protección (que neste caso non é o chan de infraestruturas). **Polo tanto, desde o punto de vista urbanístico o proxecto eólico CUNCA e a súa LAT é incompatible. A promotora pretende unha recalificación urbanística non amparada legalmente en relación ao chan rústico de protección forestal, chan rústico de protección de cauces, o chan rústico de protección paisaxística e o chan rústico de protección de espazos naturais.**

“Artigo 34.4. Cando un terreo, polas súas características, poida corresponder a varias categorías de chan rústico, aplicaranse os distintos réximes de forma complementaria”.

Ao anterior hai que engadir a prevalencia da protección ambiental do **Artigo 2 da Lei 42/2007, do 13 de decembro, do Patrimonio Natural e da Biodiversidade.**

“Artigo 2. Principios.

Son principios que inspiran esta lei:

f) A prevalencia da protección ambiental sobre a ordenación territorial e urbanística e os supostos básicos da devandita prevalencia”.

A maior abondamento **hai que contar coa protección ambiental reforzada da Directiva 92/43/CEE do Consello, do 21 de maio de 1992, relativa á conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres.** Hai hábitats prioritarios e hábitats de interese comunitario pero ambos os dous tipos gozan da protección do artigo 2 desta directiva, isto é:

1. A presente Directiva ten por obxecto contribuír a garantir a biodiversidade mediante a conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres no territorio europeo dos Estados membros ao que se aplica o Tratado.

2. As medidas que se adopten en virtude da presente Directiva terán como finalidade o mantemento ou o restablecemento, nun estado de conservación favorable, dos hábitats naturais e das especies silvestres da fauna e da flora de interese comunitario.

Os hábitats naturais de interese comunitario requiren de zonas de especial conservación conforme á Directiva 92/43/CEE do Consello do 21 de maio de 1992 relativa á conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres. Non poden ser por tanto nin eliminados, nin degradados. A normativa citada indica expresamente que estes hábitats deben ser conservados e manterse nun estado de conservación favorable.

6.- A prevalencia da protección ambiental da Lei 42/2007, do 13 de decembro, do Patrimonio Natural e da Biodiversidade.

“Artigo 2. Principios.

Son principios que inspiran esta lei:

a) O mantemento dos procesos ecolóxicos esenciais e dos sistemas vitais básicos, apoiando os servizos dos ecosistemas para o benestar humano.

b) A conservación e restauración da biodiversidade e da geodiversidad mediante a conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres. As medidas que se adopten para ese fin terán en conta as esixencias económicas, sociais e culturais, así como as particularidades rexionais e locais.

c) A utilización ordenada dos recursos para garantir o aproveitamento sostible do patrimonio natural, en particular, das especies e dos ecosistemas, a súa conservación, restauración e mellora e evitar a perda neta de biodiversidade.

d) A conservación e preservación da variedade, singularidade e beleza dos ecosistemas naturais, da diversidade xeolóxica e da paisaxe (...).

f) A prevalencia da protección ambiental sobre a ordenación territorial e urbanística e os supostos básicos da devandita prevalencia.

g) A precaución nas intervencións que poidan afectar a espazos naturais ou especies silvestres”.

En virtude do anterior,

SOLICITA:

1.-O rexeitamento do estudo de impacto ambiental e das solicitudes de autorización administrativa previa e de construción, aprobación do proxecto sectorial de incidencia supramunicipal (proxecto de interese autonómico) e a declaración de utilidade pública, en concreto, do proxecto de solución de evacuación conxunta dos parques eólicos Cunca e Rodeira, emprazados nos concellos de Vila de Cruces, Silleda e Lalín da provincia de Pontevedra (expediente IN408A 2020/172), DOG Núm. 87, de 5 de maio de 2022 e a súa retirada definitiva pola súa incompatibilidade cos valores ambientais e paisaxísticos presentes na área de afección do proxecto e a falla de licenza social.

2.-SIRVAN AS PRESENTES ALEGACIONES COMO NOTIFICACION PREVIA DESTE ASUNTO, QUE VAI A SER OPORTUNAMENTE RATIFICADA PARA O CASO DE PROGRESO DA SOLICITUDE RELATIVA AO PROXECTO DE SOLUCIÓN DE EVACUACIÓN CONXUNTA DOS PARQUES EÓLICOS CUNCA E RODEIRA (EXPEDIENTE IN408A 2020/172) E PROGRESO DA MESMA, DEBENDO OS PROMOTORES ENFRENTARSE AOS PROCEDEMENTOS XUDICIAIS QUE SE INICIEN (CONTENCIOSO-ADMINISTRATIVOS E PENAS), ASI COMO, ÁS INDEMNIZACIONES QUE PROCEDAN, CON RESPONSABILIDADE SUBSIDIARIA DE QUEN AUTORIZA SEN TER EN CONTA OS DEFECTOS DOS QUE SE LLE PON EN COÑECEMENTO.

3.- Téñase en conta que o Inventario de Humidais de Galicia non recolle ningún humidal, agas os protexidos polo Convenio Ramsar. Téñase en conta que ademais dunha impresionante e exclusiva biodiversidade, calcúlase que unha hectárea de turbeira pode almacenar entre 3 e 3,5 veces máis carbono que unha hectárea de bosque tropical, reducindo a emisión de gases de efecto invernadoiro e o quecemento global do planeta, polo que é fundamental a conservación destes sumidoiros e acumuladores de carbono.

Protexan os humidais afectados polo parque eólico Cunca e polo proxecto de solución de evacuación conxunta dos parques eólicos Cunca e Rodeira, emprazados nos concellos de Vila de Cruces, Silleda e Lalín da provincia de Pontevedra (expediente IN408A 2020/172).

4.- Acceso dixital, ao abeiro da Lei 27/2006, á documentación relativa ao seguimento ambiental do Plan Sectorial eólico de Galicia e ao programa de vixancia ambiental deste, tal e como indica o artigo 51 da Lei 21/2013, de 9 de outubro de avaliación ambiental de Galicia.

Véxase o Informe Macroeólicos:

<https://mapaseolicos.wordpress.com/informe//>

5.- Teñan en conta que en consoancia co anterior estase a vulnerar unha manchea de normativa que xera indefensión para a cidadanía como:

- Directiva 2003/4/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 28 de xaneiro de 2003, relativa ao acceso do público á información ambiental e o Convenio de Aarhus de 1998 sobre o acceso á información, a participación do público e o acceso á xustiza en materia de medio ambiente, que garanten o acceso público a información ambiental que obre en poder das autoridades públicas ou doutras entidades no seu nome, tanto cando se lles solicite como mediante divulgación activa.
- Decisión 2005/370/CE do Consello, do 17 de febreiro de 2005 sobre a celebración, en nome da Comunidade Europea, do Convenio sobre o acceso á información, a participación do público na toma de decisións e o acceso á xustiza en materia de medio ambiente (DO L 124 de 17.5.2005, pp. 1-3)
- Regulamento (CE) nº. 1367/2006 do Parlamento Europeo e do Consello, do 6 de setembro de 2006, relativo á aplicación, ás institucións e aos organismos comunitarios, das disposicións do Convenio de Aarhus sobre o acceso á información, a participación do público na toma de decisións e o acceso á xustiza en materia de medio ambiente (DO L 264 de 25.9.2006, pp. 13-19)
- Decreto 127/2008, do 5 de xuño, polo que se desenvolve o réxime xurídico dos humidais protexidos e se crea o Inventario de humidais de Galicia.
- Lei 7/2012, de 28 de xuño de Montes de Galicia.

- Directiva 2014/52/UE do Parlamento Europeo e do Consello do 16 de abril de 2014 pola que se modifica a Directiva 2011/92/UE, relativa á avaliación das repercusións de determinados proxectos públicos e privados sobre o medio ambiente.
- Directiva 2011/92/UE do Parlamento e do Consello, do 13 de decembro de 2011, relativa á avaliación das repercusións de determinados proxectos públicos e privados sobre o medio ambiente
- Directiva 2001/42/CE, do Parlamento Europeo e do Consello, do 27 de xuño de 2001, relativa á avaliación ambiental dos efectos de determinados plans e programas no medio ambiente.

6.- Ao abeiro do Convenio Europeo da Paisaxe, en vigor o 1 de marzo de 2004, e que España ratificou o citado Convenio o 26 de novembro de 2007 (BOE de 5/02/2008), o papel do dereito non é recoñecer e protexer un valor ou unha beleza paisaxística particulares; o que o dereito debe recoñecer en primeiro lugar e, por conseguinte protexer, é un valor complexo: a necesidade de toda a cidadanía de establecer unha relación sensible co territorio, de beneficiarse desta relación e de participar na determinación das características formais dos lugares que habitan ou frecuentan. Ninguén, incluída a promotora deste proxecto e a Xunta de Galicia, teñen dereito a emborronar a dimensión paisaxística dun territorio sen ter primeiro en conta o interese do conxunto da poboación local afectada. E o dereito á Paisaxe non pode ser determinado por un desenvolvemento económico que non ten en conta a aparencia dos territorios aos que afecta, senón que debe reflectir as verdadeiras aspiracións dos homes e mulleres que o habitan. E no presente caso existe un rexeitamento social ao parque eólico Cunca e a súa infraestrutura asociada de evacuación e os demais parques eólicos xa existentes ou en tramitación na área xeográfica de afección deste proxecto e as liñas de evacuación existentes e en tramitación na mesma área xeográfica. Non se pode transformar unilateralmente por mor do interés dunha empresa as paisaxes agrarias, culturais e forestais e o medio de vida das familias en paisaxes industriais e polígonos eólicos que só benefician a empresas como é o presente caso.

Véxase o documento INFORME DA COMISIÓN TÉCNICA TEMPORAL SOBRE ENERXÍA EÓLICA E PAISAXES CULTURAIS EN GALICIA: <http://consellodacultura.gal/publicacion.php?id=443777>

Véxase: “Efectos de los parques eólicos e instalaciones eléctricas asociadas sobre la salud”.

<https://aliente.org/efectos-eolica-salud>

7.- Abran un proceso público participativo, onde con carácter previo, a cidadanía afectada e o público poidan participar na localización do proxecto eólico Cunca e a súa solución de evacuación aos efectos paisaxísticos. Cómpre ter en conta que o Convenio europeo da Paisaxe indica que os obxectivos de calidade paisaxística determínanos a Administración, **en base ás aspiracións da cidadanía**, e non en base ás aspiracións dunha mercantil promotora que actúa no mercado con ánimo de lucro. Polo tanto, estase a obviar a participación pública nun instrumento de ordenación do territorio tan importante e con tanta afección como é este proxecto industrial.

8.- Sometan a exposición pública conxunta aos efectos da información e da participación a documentación ambiental dos parques eólicos Cunca, Rodeira e a súa solución de evacuación común, evitando así a división artificiosa dos proxectos.

Vila de Cruces, 12 de maio de 2022

Asdo.- _____